

UBL: BKNOOG 203

203



Boekenroelen  
203.

18253

# De Historie

Van den Koninglyken Propheet

# DAVID;

VAN

Zyn Leven en Wonderlyke Werken: En hoe overwin-  
nend hy tegens zyne Vyanden gestreeden heeft.

Alles na de nieuwe Overzettinge gesteld.



t'Utrecht by D. KEMINK en ZOON, Boekdrukkerij  
in de Schoutesteeg / 1791.



**Een korte Inleidinge tot de Histo-  
rie van den Propheet David.**

Ten tyden als Samuël / de Propheet in  
Israël over de Joden kriegter was / in  
de tyden van Saul de eerste koning van Is-  
raël: zo woonde te Bethlehem een be-  
daagt en strydbaar man / verstandig in al  
zijn zaken / uit de stamme Juda / en was ge-  
naamt Isai; en hij hadde agt zonen / waar  
van de drie oudste / te weten: Eliab de  
eerst-geboorne / Aminadab de tweede / en  
Samma de derde / lagen met den koning  
Saul in't veld tegen de Philistynen. En't ge-  
bied dat Saul de eerste koning van Israël ge-  
zondigt hadde tegen den Heere zuaen God  
Uit het eerste boek van Samuël.

Het xvj. Capi tel.

Doe zeide de Heere tot Samuël / hoe lange  
vraagt gy leed om Saul / dien ik dog  
verwoopen hebbe / dat hy geen koning zy  
over Israël / vult ulwen hoozn met olie / en  
gaat heeren / ik zal u zenden tot Isai den  
Bethlemiter / want ik hebbe my eenen ko-  
ning onder zyne zonen uit gezien. Maar Sa-  
muël zeide / hoe zoude ik henen gaan? Saul  
zal het dog horen / en my doden: doe zeide de  
Heere / neemt een half van de runderen met  
u / en zegt / ik ben gekomen om den Heere  
offerhande te doen. En gy zult Isai ten offer  
nobigen / en ik zal u te kennen geven wat gy  
doen zult / en gy zult my zalven dien ik u zeg-  
gen zal. Samuël nu dede 't gene de Heere  
gesproken hadde / en hy quam te Bethle-  
hem: doe quamen de Oudsten der stad beven-  
de hem te gemoete / en zeiden / is ulwe komste  
[met] vrede? Hy dan zeide / [met] vrede / ik ben  
gekomen om den Heere offerhande te doen /  
heiligt u en komt met my ten offer: en hy  
heiligt Isai / en zyne zonen / en hy nodigde ze  
ten offer. En 't geschiede doe zy in quamen /  
zo sag hy Eliab aan / en dagte / zekerlijk is  
[deze] booz den Heere zijn gezalfde. Dog de  
Heere zeide tot Samuël / ziet zijn gestalte  
niet aan / nog de hoogte zynner stature want  
ik heb hem verwoopen / want 't is niet gelijck  
de mensch ziet / want de mensch ziet aan dat

booz oogen is / maar de Heere ziet 't hert aan  
Doe riep Isai Aminadab / en dede hem booz  
by 't aangezigt Samuëls gaan: dog hy zeide  
bezen heeft de Heere ook niet verhooren  
Daar na liet Isai Samma booz hy gaan: dog  
hy zeide / deze heeft de Heere ook niet verho-  
ren. Also liet Isai zyn zeven zonen booz hy  
aangezigt Samuëls gaan: dog Samuël zeide  
tot Isai / de Heere heeft deze niet verhooren



Doorder zeide Samuël tot Isai / zijn dit alle  
de jongelingen? en hy zeide / de kleinste is  
nog o' erig / en ziet / hy weidet de schapen:  
Samuël nu zeide tot Isai / zend henen en laat  
hem halen / want wy zullen niet rontom  
aanzitten tot dat hy hier zal gekomen zijn.  
Doe zond hy henen / en bragt hem in /  
hy nu was roodagtig / mitsgaders schoon  
van oogen / en schoon van aanzien) de Heere  
zeide / staat op / zalft hem / want deze is 't.  
Doe nam Samuël den oyl-hoozn / en hy  
zalfoe hem in 't midden zynner boorden /  
en de Geest des Heeren werd veerdig over  
David van dien dag af en booztaan: daar na  
stond Samuël op / en hy ging na Rama. En  
de Geest des Heeren weck van Saul: en een  
booze geest van den Heere verschijfte hem.  
Doe zeiden Sauls knechten tot hem: ziet  
dog / een booze geest Godes verschijkt u.  
Onze heere zegge daer ulwe knechten / die booz  
u aangezigt [staan] / dat zy een man zoeken /  
die op de harp spelen kan: en het zal ge'lyck  
den / als de boze geest Godes op u is / dat hy  
met zyne hand speele / dat het beter met u  
wordde. Doe zeide Saul tot zyne knechten: ziet  
my

my dog eenen man uit / die wel speelen kan /  
en brenge hem tot my. Doe antwoorde ren  
van de jongelingen / en zeide / ziet / ik hebbe  
gezien eenen zone Isai des Bethlehemiters  
die speelen kan / en hy is een dapper heid en  
een krijgsman / en verstandig in zaken / en  
een schoon man / en de Heere is met hem.  
Saul nu zond boden tot Isai / en zeide / zend  
ulwen zone David tot my / die by de schapen  
is. Doe nam Isai eenen ezel met brood / en  
eenen lederen zak met wijn / en een geiten  
bolsken: en zondze dooz de hand zyns zoon  
David's aan Saul. Also quam David tot  
Saul / en hij stond booz zijn aangezigt: en hy  
beminde hem zeer / en hy wterd zyn wapen-  
bzager. Daar na zond Saul tot Isai / om te  
zeggen: laat dog David booz mijn aangezigt  
staan / want hy heeft genade in myne oogen  
gebonden. En 't geschiede / als de Geest  
Godes over Saul was / zo nam David de  
harpe / en hy speelde met zyne hand: dat was  
Saul een verademinge / en het werd beter  
met hem / en de boze geest weck van hem.

Het xvij. Capi tel.

En de Philistynen verzamelden haar heere  
ten stryde / en verzamelden zig te Socho /  
dat in Juda is: en zy legerden zig tusschen  
Socho en tusschen Azeka / aan het einde van  
Gammim Dog Saulen de mannen Israëls  
verzamelde haar / en legerde in 't eiken dal:  
en stelden de slag-ozden tegen de Philistynen  
aan. De Philistynen nu stonden aan eenen  
berg aan geerne / en de Israëlitzen stonden aan  
eenen berg aan deze jude: en de balse was  
tussen haar lieden. Doe gng daar een kamp-  
begter uit / uit het leger der Philistynen /  
zijn name was Goliath van Gath: zijn hoog-  
te was zes ellen / en een spanne. En hy had  
een koperen helm op zijn hoofd / en hy had  
een schubagtig panster aan / en 't gewigt des  
pansters / was byfduizend sikelen koper's.  
En een koperen schein-harnasch boven zyne  
voeten / en een koperen schild tusschen zyne  
schouderen. En de schagt zynner spiesse was  
als een webers-boom / en het lemmet zynner  
spiesse was van zeshonderd sikelen yser's: en  
de schild-bzager ging booz zijn aangezigt.

Deze nu stond / en riep tot de slag-ozden Is-  
raëls / en zeide tot haar / waarom zoud gy lie-  
den uitreken / om de slag-ozde te stellen?  
ben ik niet een Philistijn / en gy lieden krieg-  
ten Sauls? Ik est een man onder u / die tot my  
astrome. Jodben hy tegen my stryden / en my  
verstaan kan / zo zullen wy u-lieden tot krieg-  
ten zijn: maar indien ik hem overwin / en  
hem sla / zo zult gy ons tot knechten zijn / en  
ons dienen. Doorder zei de Philistijn / ik heb  
lieden de slag-ozden's Israëls gehoond / zeg-  
gende / geest my een man / dat wy samen stry-  
den: doe Saul en 't gansche Israël deze woos-  
den des Philistijns hoozden: zo ontzetteuse  
hen / en bzesden zeer. David nu was de zone  
des Ephratischen man's van Bethlehem Ju-  
da / wiens name was Isai / en had agt zonen:  
en in de dagen Sauls was hy een man / oud /  
afgaande onder de mannen: en de drie groot-  
ste zonen van Isai / gingen henen / zy volgden  
Saul na in den krijg: de namen nu zynner drie  
zonen / die in den krijg gingen / waren Eliab  
de eerstgeborene / en zyn tweede Aminadab / en  
de derde Samma. En David was de kleinste:  
en de drie grootste waren Saul nagevolgt.  
Dog David ging henen / en kwam weder van  
Saul / om zyns vaders schapen te weiden te  
Bethlehem. De Philistijn trad toe / des mo-  
gens broeg / en des avonds: also stelde hy zig  
[daar] veertig dagen lang. En Isai zeide tot  
zijn zone David / neem dog booz u broeder's  
een Epha van dit gerooft koozn / en deze tien  
broden / en brenge te ter lope in 't leger tot ulw  
broeder's. Maar brenge deze tien melk-kezen  
den Oversten over duizend: en gy zult u broe-  
der's bezoeken / of 't hen wel gaat / en gy zult  
van haar pand mede nemen. Saul nu / en zy /  
en alle mannen Israëls waren by 't eiken dal  
met de Philistynen stryvende: doe maachte zig  
David des morgens broeg op / en hy liet de  
schapen by den hoeder / en hy nam 't op / en  
ging henen / gelijck Isai hem bevolen hadde:  
en hy quam aan den wagen-burg als 't heit  
in slag-ozden uittoog / en men ten stryde  
riep. En de Israëlitzen en Philistynen stel-  
den slag-ozden tegen slag-ozden. David nu  
liet de baten van zig / onder de hand des be-  
waer.

M. DER NED.  
LETTERKUNDE  
TE LEIDEN



waarberg der haten / en hy liep ten slag-orden: en hy quam en bzaagde zyne broederen na [haren] welftant. Doe hy met hen sprek-  
 ziet zo quam de kamp-begter op: zijn name was Goliath / de Philistijn van Gath uit der Philistynen heyr / en hy sprek agtervolgens die woorden: en David hoorde deze. Dog alle mannen in Israël / als zy dien man zagen / zo blugten zy vooz zijn aangezigt / en zy bzeefden zeer. En de mannen Israëls zeiden: hebt gy-lieden dien man wel gezien / die opgetamen is? want hy is opgekomen om Israël te hooften: en 't zal geschieden / dat de koning dien man / die hem slaat / met grooten rofdom verruyken zal / en hy zal hem zijn dogter geven / en hy zal zijns vaders huis by maken in Israël. Doe zeide David tot de mannen / die by hem stonden / zeggende / wat zal men dien man doen / die dezen Philistijn slaat / en den smaad van Israël wend? want wie is deze onbesneden Philistijn / dat hy de slag-orden des lewendigen Gods zoude honen? Wederom zeide hem het volk agtervolgens dat woord / zeggende: Also zal men den man doen / die hem slaat. Als Eliah zyn grootste broeder hem tot die mannen hoorde spreken; zo ontstak de toorn Eliahs tegen David / en zeide / waarom zyt gy nu afgekomen? en on-  
 der wien hebt gy de weivige schapen in de woestyn gelaten? ik ken utwe vermetenheid / en de boogheid utwe herten wel / want gy zyt afgekomen / op dat gy den strijd zaagt. Doe zeide David / wat heb ik nu gedaen? is daar geen oorzake? En hy wende zig af van dien na eenen andere toe / en hy zeide agtervolgens dat woord / en het volk gaf hem weder antwoorde / agtervolgens de eerste woorden. Doe die woorden gehoozt werden / die David gesproken hadde / en in de tegen-woordigheid Sauls verkondigt werden / zo liet hy hem halen. En David zeide tot Saul / geenen mensche ontballe 't herte / om zynent wilte: u knegt zal heenen gaan / en hy zal met dezen Philistijn stryden. Maar Saul zeide tot David / gy zult niet kunnen heenen gaan tot dezen Philistijn / om met hem te stryden / want gy zyt een jongeling / en hy is een krijgsmann van zuner jeugt af. Doe zeide

David tot Saul / u knegt weide de schapen zynes vaders / en daar quam een leeuw en een beyr / en nam een schaap van de kudde weg. En ik ging uit hem na / en ik sloeg hem / en redde de het uit zynen mond: doe hy tegen my opstont / zo batte ik hem by zijn baard / en sloeg hem / en dode hem. Utwe knegt heeft zo den leeuw als den beyr geslagen: also zal deze onbesneden Philistijn zyn / gelijk een van die / om dat hy de slag-orden des lewendigen Gods gehoont heeft. Voorder zeide David / de heere / die my van de hand des leeuws gered heeft / en uit de hand des beys / die zal my redden uit de hand deses Philistijns: doe zeide Saul tot David / ga heenen en de heere ze met u. En Saul kiede David met zyne kleederen / en zette een koperen helm op zijn hoofd: en hy kiede hem met een pansier. En David gozde zijn zwaard aan over zyne kleederen / en wilde gaan / want hy hadde 't nooft verzogt: doe zeide David tot Saul / ik kan in deze niet gaan / want ik hebbe 't nooft verzogt: en David lezdeze van zig. En hy nam zijn staf in zyne hand / en hy koos zig by gladde steenen uit de beke / en leydze in de herders-tasse / die hy hadde / te weten in den zak / en zyn slinger was in zijn hand: also naderde hy tot den Philistijn. Den Philistijn ging ook heenen / gaande en naderende tot David: en zyn schildvager [ging] vooz zijn aangezigt. Doe den Philistijn op zag / en David zag / zo veragte hy hem: want hy was een jongeling / roodagtig / miltsgaderschijn van aanzien. De Philistijn nu zeide tot David / ben ik een hond / dat gy tot my komt met stokken? en de Philistijn bloekte David by zyne Goden. Daar na zeide de Philistijn tot David: komt tot my / zo zal ik u vleesch den vogelen des hemels geven / en de dieren des velds. David daar en tegen zeide tot den Philistijn / en komt tot my met een zwaard / en met spieße / en met eenen schild: maar ik come tot u in den Name des Heeren der heerscharen des Gods der slag-orden Israëls / dien gy gehoont hebt. Ce dezen dage zal de heere u besluten in myne hand / en ik zal u slaan. en ik zal u hoofd van u wegnemen / ik zal de dode lichamen van de

Ph

Philistynen leger bezen dag de vogelen des hemels / en de beesten des velds: en de gantsche aarde zal weten / dat Israël eenen God heeft. En deze gantsche vergadering zal weten / dat de heere niet dooz 't zwaard / nog dooz de spieße verlost: want de krijg is des Heeren / die zal u-lieden in onze hand geven.



En 't geschiede doe de Philistijn zig opmaakte en heenen ging / en David te ontmoet naderse / zo haafte David / en liep na de slag-orden toe / den Philistijn te ontmoet. En David stak zyn hand in de tasche / en hy nam een stien daar uit / en hy slingerde / en trof den Philistijn in zijn voozhoofd: zo dat de stien zonk in zijn voozhoofd / en hy viel op zijn aangezigt ter aarde. Also overkieldigde David den Philistijn met een slinger en met eenen stien / en hy versloeg den Philistijn / en doode hem: dog David had geen zwaard in de hand. Daarom liep David / en stond op den Philistijn / en nam zyn zwaard / en hy trok het uit zyn scheide / en hy doode hem / en hy hieute hem den kop daar mede af: doe de Philistynen zagen / dat haren geweldigen dood was / zo blugten zy. Doe maakten haer de mannen Israëls / en Juda op / en juichten en vervolgden de Philistynen / tot daar men komt aan de valye / en tot aan de poorten van Ekron: en der Philistynen verwonden vielen op den weg van Saaraim / en tot aan Gath / en tot aan Ekron. Daar na keerden de kinderen Israëls om van het hittig najagen der Philistynen: en zo beroofden haare legers. Daar na nam David het hoofd des Philistijns / en bragt het na Jerusaleem: maar zyne wapenen leide hy in zynne tente. Toen Saul David zag uitgean

den Philistijn te ontmoet / zeide hy tot Abner den konings obersten / wiens zone is deze jongeling / Abner? en Abner zeide / [zo waart is]k als] utwe ziele leeft / O koning / ik weet niet. Ce koning nu zeide / bzaagt gy het / wiens zone deze jongeling is. Als David weder keerde van het slaan des Philistijns / zo nam hem Abner / en hy bragt hem vooz het aangezigt Sauls / en het hoofd des Philistijns was in zyne hand. En Saul zeide tot hem / wiens zone zyt gy / jongeling? en David zeide / ik ben een zoone utwe knegt Israëls des Betlehemiters.

Het xvij. Capittel.

't Geschiede nu als hy gekindigt had tot Saul te spreken / dat de ziele Jonathans verbonden werd aan de ziele Davids: en Jonathans beminde hem als zijn ziele. En Saul nam hem te dien dage / en liet hem niet wederkeren tot zyns vaders huis. Jonathans nu en David maakten een verbond / bewijl hy hem lief had als zyne ziele. En Jonathans de d zynen mantel af / die hy aan had / en gaf hem David / ook zyne kleederen / ja tot zyn zwaard toe / en tot zyn booge toe / en tot zyn gozdel toe. En David toog uit / overal daar hem Saul zond / hy bzeeg zig vooz zigtig / en Saul zette hem over de krijgskleederen / en hy was aangenaam in de oog- en des gantschen volks / en ook in de oog- en der knechten Sauls. Het geschiede nu / doe sy kwamen / en David wederkeerde van



het slaan der Philistynen / dat de wyven vingen uit alle de Steden van Israël / met gezang / en reysen / den koning Saul te ontmoet: met trommelen / met vreugde

en met muzik-instrumenten. En de wyben spelende antwoozden [mallanderen] en zeyden: Saul heeft zyne duizenden verflagen / maar David zyne tien duizenden. Doe ontfak Saul zeer / en dat woord was leeraad in zyne ogen / en hy zeide / zy hebben David tien duizend geveben / dog my [maar] duizenden boozker zal 't koningryke nog booz hem zyn. En Saul had de oogen op David / van dien dag aan / en booztaan. En 't geschiede 'n anderen daags / dat de booze greeft Godes over Saul weerdig werd / en hy propheeterde midden in den huise / en David speelde op snaren spel met zyn hand / als van dag tot dag: (Saul nu had een spieffe in de hand)



En Saul schoot de spieffe / en zeide / ik zal David aan den wand spitten: maar David wende zig tweemaal van zyn aangezichte af. En Saul vreesde booz David / want de Heere was met hem / en hy was van Saul geweken. Daarom bede hem Saul van zyn weg / en hy zette de hem zig tot een Overste van huizend / en hy ging uit: en hy ging in booz het aangezichte des volks. En David boog hem boozzigteljk op alle zyne wegen: en de Heere was met hem. Doe nu Saul zag dat hy zig zeer boozzigteljk boog vreesde hy booz zyn aangezicht. Dog gantsch Israel en Juda hadden David lief / want hy ging uit en hy ging in booz haar aangezicht. Derhalven zeide Saul tot David / ziet / myne grootste dogter Merab / die zal ik u tot een vrouwe geven / alleenlk weest my een dapper zone en voert den krijg des Heeren: (want Saul zeide / dat mine hand niet tegen hem zy; maar dat de hand der Philistynen te-

gen hem zy.) Dog David zeide tot Saul: Die ben ik / en wat is myn leven / [en] mijn Vaders huisgerin in Israel? dat ik des Konings ichoon-zone zoude worden. 't Geschiede nu ten tyde als men Merab de dogter Sauls aan David geveben zoude: so is zy aan Abiel den Meholathiter ter vrouwe geveben. Dog Michal de dogter Sauls had David lief: doe dat Saul te kennen werd geveben / so was die zake regt in zyne ogen. En Saul zeide / ik zal ze hem geven / dat ze hem ten val strekke zy / en dat de hand der Philistynen tegen hem zy: daarom zeide Saul tot David / Met de andere zult gy heeden mijn schoonzone worden. En Saul gebood zyne knechten / spreek met David in 't helmelyke / zeggende / ziet / de Koning heeft lust aan u / en alle zyne knechten hebben u lief: woord nu des Konings schoonzone. En de knechten Sauls spaken deze woorden booz de ooren Davids: doe zeide David is dat ligt in u / weder oogen / des Konings schoonzone te worden? daar ik een arm en veragzaam man ben. En de knechten Sauls boodschapten 't hem / zeggende: Zulkte woorden heeft David gesproken. Doe zeide Saul / aldus zult gy heeren tot David zeygen / de Koning heeft geen lust aan den bruidschap / maar aan hond / rd booz huiden der Philistynen / op dat men zig wreke aan des Konings vyanden: want Saul dagt David te vellen booz de hand der Philistynen. Zome knechten nu boodschapten David deze woorden / en die zane was regt in de ogen Davids / dat hy des Konings ichoon zone zoude worden: maar de dagen waren nog niet verbuld. Coen maakte hem David op / en hy / en zyne mannen gingen heenen / en zy sloegen onder de Philistynen tusehonderd mannen / en David bragt hare boozhuiden en men leverde den Koning volkomeentlk / op dat hy sehoon-zoon des Konings woorden zoude: doe gaf Saul hem zyn dogter Michal ter vrouwe. En Saul zag en merkte / dat de Heere met David was / en Michal de dogter Sauls had hem lief. Doe vreesde zig Saul nog meer booz David: en Saul was Davids vyand alle [zyne] dagen. Als de Dozsten

der Philistynen uitrogen / so geschiede 't als zy uitrogen / dat David kloeker was / dan alle de knechten Sauls / so dat zyn naam zeer geacht was.

Het xix. Capittel.

Derhalven spak Saul tot zyn zoon Jonathan / en tot alle zyne knechten / om David te doden; dog Jonathan / Sauls zoon had groot welgeballen aan David. En Jonathan verkondigde 't David / zeggende / mijn vader zoekt u te doden: nu dan / magt u dog des morgens / en blijft in 't verborgen / en versteekt u. Dog ist zal uitgaan en aan de hand mijns vaders staan op 't veld / daar gy zult zyn / en ik zal van u tot mijn vader spaken: en zal zien wat 't is / dat zal ik u verkondigen: So spak dan Jonathan goed van David tot zynen vader Saul en hy zeide hem: de Koning zondige niet tegen zyn knecht David / om dat hy tegen u niet gezondigt heeft en om dat zyne daden booz u zeer goed zyn: Want hy heeft zyne ziel in zyne hand gezet / en hy heeft de Philistynen geslagen / en de Heere heeft een groot heil aan gantsch Israel gedaen / gy hebt het gezien / en gy zyt verblijd geweest: waarom zoud gy dan tegen onschuldig bloed zondigen / David zonder oorzaak dodende? Saul en hoorde na de stem Jonathans en Saul zwor / [so maaragtig als] de Heere leeft / hy zal niet gedood worden. En Jonathan riep David: en Jonathan gaf hem alle deze woorden te kennen en Jonathan bragt David tot Saul / en hy was booz zyn aangezicht als gheden [en] eergisteren. En daar werd wederom krijg / en David troog uit en streed tegen de Philistynen en hy sloegze in 't eenen grooten slag / en zy bloden booz zyn aangezicht. Dog de boze geest des Heeren was over Saul / en hy zat in zyn huis / en zyn spieff was in zyn hand: en David speelde op snarenspel met der hand. Saul nu zocht niet de spieff David aan de wand te spitten / dog hy ontweek van het aangezichte Sauls / die met de spieff in de wand sloeg: doe vloog David / en ontkwam in dien zelven nacht. Maar Saul zond boden heenen tot Davids huis / dat zy hem bewaren / en dat zy hem

des morgens boden: dit gaf Michal / zyne huisvrouw / David te kennen / zeggende / indien gy ulve ziele bezen nacht niet behoeft / so zult gy morgen gedood worden. En Michal liet David booz een venster neder: en hy ging heenen / en vlugtede / en ontkwam. En Michal nam een veld / en zy leide 't in 't bedde / en zy leide een geiten-vel aan zyn hoofd peulwue / en dekke 't met een kleed toe. Saul nu zond boden om David te halen; zy dan zeide: hy is ziek. Coen zont Saul boden om David te bezien / zeggende: brenge hem in 't bedde tot my op / dat men hem doode: Als de boden kwamen / so ziet daar was een beed in 't bed / en daar was een geiten-vel aan zyn hoofd peulwue. Doe zeide Saul tot Michal: Waaron hebt gy my also bedrogen? en hebt mynen vyand laten gaan / dat hy ontkomen is? Michal nu zeide tot Saul / hy zeide tot my: Laat my gaan / waarom zoude ik u doden? Also vlugtede David / en ontkwam / en hy kwam tot Samuël te Rama / en hy gaf hem te kennen al wat Saul hem gedaen had: en hy en Samuel gingen heenen / en zy bleven te Majoth. En men boodschapte Saul / zeggende: Ziet David is te Majoth by Rama. Coen zond Saul boden heenen om David te halen / die zagen een vergadering van Propheeten propheeterende / en Samuel staande / over hen gesteld: en de Geest Godes was over Sauls boden / en die propheeterden ook. Doe voer Saul booz / en zond de berde boden / en die propheeterden ook. Daarna ging hy ook zeln na Rama / en hy kwam tot de grote waterput / die te Secho was / en hy vragde en zeide: Waar is Samuel en David? doe werd hem gezeid; Ziet zy zyn te Majoth by Rama. Coen ging hy derwaerts na Majoth by Rama: en derzelve Geest Godes was ook over hem / en hy al booztraande / propheeterde / tot dat hy te Majoth in Rama kwam. En hy roog zels ook zyne klederen uit / en hy propheeterde zels ook booz het aangezichte Samuels / en hy viel bloot neder dien zelven gantschen dag / en de gantsche nacht



daarom zeide men: is Saul ook onder de  
Propheten?

Het xx. Capittel.

**D**oe vlugte David van Achis by Keila: en hy kwam / en zeide voer 't aange-  
zigte Jonathans / wat heb ik gedaan? wat  
is myne misdaad / en wat is myne zonde  
voer 't aangezigt uwes Vaders / dat hy  
mijn ziele zoekt? Hy daar en tegen zeide tot  
hem; dat zy verre / gy zult niet sterben /  
ziet / mijn vader doet geen groote zake / nog  
geen kleine zake / die hy voer mijn oore niet  
openbaart: waarom zoude dan mijn vader  
deze zake van my verbergen? dat is niet.  
Coen zwoer David voerder / en zeide / uw  
vader weet zeer wel / dat ik genade in uwre  
voegen gebonden heb / daarom heeft hy ge-  
zeid / dat Jonathan dit niet weete / op dat hy  
zich niet bekommere: en zekerlijk / [zo waar-  
agtig als] de Heere leeft / en uwre ziele leeft /  
daar is maar als een schrede tusschen my en  
tusschen de dood. Jonathan nu zeide tot Da-  
vid: wat uw ziele zeid / dat zal ik u doen. En  
David zeide tot Jonathan / ziet / moogen is  
de nieuwe mane / dat ik zekerlijk met den  
Koning zoude aanzitten om te eeten: zo laat  
my gaan / dat ik my op het veld verberge  
tot aan den derden avond. Indien uw vader  
my gewisselijk mist; zo zult gy zeggen / David  
heeft van my zeer begeert / dat hy tot zyne  
stad Bethlehém mogte lopen / want aldaar  
is een jaarlyks offer den gantschen geslachte.  
Indien hy aldus zeid / het is goed / zo heeft  
uw knecht vrede: maar indien hy gantsch  
ontsteken is / zo weet dat 't kwaad by hem  
ten vollen besloten is. Doet dan barmher-  
tigheid aan uwen knecht / want gy hebt uwen  
knecht in een verband des Heere met u ge-  
bragt: maar is 'er een misdaad in my / zo  
dood gy my / waarom zoud gy my dog tot  
uwen vader brengen? Coen zeide Jonathan /  
dat zy verre van u / maar indien ik zekerlijk  
merkte / dat dit kwaad by mynen vader ten  
vollen besloten ware / dat het u zoude over-  
komen / zoude ik u dat niet te kennen geben?  
David nu zeide tot Jonathan / wie zal het  
my te kennen geben / indien uw vader u wat  
hard antwoort? Doe zeide Jonathan tot

David / kom / laat ons dog uitgaan in 't veld:  
en die beide gingen uit in 't veld. En Jona-  
than zeide tot David / De Heere / de God  
Israels / indien ik mynen vader onderzocht  
zal hebben omtrent deze tyd / moogen / [of]  
overmoogen / en ziet / het is goed voer Da-  
vid / en ik dan tot u niet zende / en voer uw  
ooren openbare / Wzo doe de Heere aan Jona-  
than / en also doe hy baar toe / als mynen  
vader het kwaad over u behaagt / zo zal ik  
het uwre ooren ontdekken / en ik zal u trek-  
ken laten / dat gy in vrede heenen gaat: en  
de Heere zy met u / gelijk als hy met mijn  
vader geweest is. En zult gy niet / indien ik  
dan nog leef / ja zult gy niet de werdadig-  
heid des Heeren aan my doen / dat ik niet  
sterve? Ook zult gy uwre werdadigheid niet  
afnyden van mijn huis tot in eeuwigheid:  
ook niet / wanneer de Heere een ygelijk der  
vyanden Davids / van den aarbbodem zal af-  
gesneden hebben. Wzo maalt den Jonathan  
[een verband] met den huize Davids; [zeg-  
gende] dat het de Heere eischt van de hand  
der vyanden Davids. En Jonathan voer  
voert / met David te doen zweren / om dat hy  
hem lief had / want hy had hem lief met de  
heere zynre ziele. Daar na zeide Jonathan  
tot hem / Moogen is de nieuwe mane: dan  
zal men u missen / want uwre zit-plaats zal le-  
dig gebonden worden. En als gy de drie  
dagen zult uitgebleven zijn / komt haastig af /  
en gaat tot die plaats / daar gy u verborg-  
gen had ten dage dezer handelinge: en blijft  
by den steen-ezel. Zo zal ik drie pylen ter  
zyden schieten / als of ik naar een rehen  
schoot. En ziet / ik zal den jongen zenden /  
[zeggende] Gaat heenen / zoekt de pylen:  
indien ik uitdrukkelyk tot den jonge zeg-  
ge / Ziet de pylen zijn van u af en her-  
waards / neemt hem / en komt gy / want  
daar is vrede voer u / en daar is geen  
ding [zo waarlijk] de Heere leeft. Maar  
indien ik tot den jonge also zegge / Ziet  
de pylen zijn van u af / en voerder: gaat  
heenen / want de Heere heeft u laten gaan.  
En aangaande de zake daar van ik en  
gy gesproken hebben: ziet / de Heere zy  
tusschen my / en tusschen u tot in eeuwig-  
heid

heid. David nu verbergde zich in 't veld: en  
als het nieuwe mane was / zat de Koning  
by de spijze / om te eeten. Coen hem de  
Koning gezet hadde op zyn zit-plaats op  
ditmaal gelijk b'andermaal / aan de stede by  
den wand / zo stond Jonathan op / en Abner  
zat aan Sauls zyden: en Davids plaats werd  
ledig gebonden. En Saul sprak te dien dage  
niets / want hy zeide / hem is wat voer ge-  
vallen / dat hy niet rein is: voer zeker  
hy is niet rein. 't Geschiede nu des anderen  
daags den tweeden der nieuwe mane / als  
Davids plaats ledig gebonden werd / zo  
zeide Saul tot zynen zoon Jonathan / waar-  
om is de zoone Afat nog gisteren nog hebben  
tot de spijze niet gekomen? En Jonathan  
antwoorde Saul: David begeerde van my  
ernstelyk na Bethlehém te mogen gaan.  
En hy zeide / laat my dog gaan / want ons  
geslagte heeft een offer in de stad / en mijn  
vader heeft het my zels geboden; heb ik  
nu genade in uwre voegen gebonden / laat my  
dog ontslagen zijn / dat ik myne vrede zie /  
hierom is hy aan des Konings tafel niet ge-  
komen. Coen ontstak de toorn Saul tegen  
Jonathan / en hy zeide tot hem / Gy zoone  
der verkeerde in wederspanningheid: weet  
ik 't niet / dat gy den zoone Afat verhooren  
hebt tot uwre schande / en tot schande der  
naaktheid uwes moeder? Want alle de da-  
gen die de zoone Afat op den aarbbodem le-  
ven zal / zo zult gy / nog uw Koningrijk niet  
bevestigd worden: nu dan / schikt heenen / en  
haal hem tot my / want hy is een kind des  
doods. Doe antwoorde Jonathan Saul zyn  
vader / en zeide tot hem / waarom zal hy ge-  
dood worden? Wat heeft hy gedaan? Doe  
schoot Saul de spijse op hem / om hem te  
slaan: also merkte Jonathan / dat dit ten  
vallen by zyn vader besloten was / David  
te dooden. Daarom stond Jonathan van de  
tafel op in hittigheid des toorns: en hy at  
op den tweeden dag der nieuwe mane geen  
brood / want hy was bekommerd om Da-  
vid / om dat zyn vader hem gesmaad had.  
En 't geschiede des moorgens / dat Jona-  
than in 't veld ging / op den tyd die David  
bestemt was: en daar was een kleine jonge

by hem. En hy zeide tot zyne jonge / loopt /  
zoekt nu de pylen / die ik schieten zal: de  
jonge liep heenen / en hy schoot een pijl /  
dien hy deed over hem bligen. Coen de  
jonge tot aan de plaats des pijls / dien Jona-  
than geschoten had / gekomen was: zo  
riep Jonathan den jongen na / en zeide / is  
niet de pijl van u af / en voerder? Verder ont-  
riep Jonathan den jongen na / haast u /  
goed u / staat niet stil: de jonge Jona-  
thans nu raapte de pijl op / en hy kwam  
tot zynen Heere. Dog de jonge wist daar  
niets van: Jonathan en David alleen wisten  
van de zake. Coen gaf Jonathan zyn gereed-  
schap aan den jongen die hy had: en hy zei-  
de tot hem / gaat heenen / brengtze in de stad.  
Als de jonge heene ging / zo stond David op  
van de zuid-zyde / en hy waf op zyn aangezigt  
ter aarde / en hy boog zich drie maal: en zy  
kusten malkanderen / en wendten met malk-  
anderen / tot dat het David gantsch veel  
maakte. Doe zeide Jonathan tot David / gaat  
in vrede: 't geen dat wy beide in de naam des  
Heeren gezworen hebben / zeggende / de Hee-  
re zy tusschen my / en tusschen u / en tusschen  
mijn zaad / en tusschen uw zaad / zy tot in der  
eeuwigheid. Daar na stond hy op / en ging  
heenen: en Jonathan kwam in de stad.

Het xxj. Capittel.

**D**oe kwam David te Nob tot den Priester  
Achimelech: en Achimelech kwam be-  
vende David teemoet / en hy zeide tot hem /  
waarom zijt gy alleen / en geen man met u?  
En David zeide tot den Priester Achimelech /  
de Koning heeft my een zake bevolen / en  
zeide tot my / Laat niemand iets van de zake  
weeten om dewelke ik u gezonden heb / en  
die ik u geboden heb: de jongelingen heb-  
ben de plaats van zulk eenen te kennen ge-  
geben. En nu wat is 'er onder uwre hand?  
geeft my vijf broden in mijne hand / of  
wat 'er gebonden word. En de Priester ant-  
woorde David / en zeide / daar is geen gemein  
brood onder myne hand: maar daar is  
heilich brood / wanneer zig de jongelingen  
slegt van de vrouwen onthouden hebben.  
David nu antwoorde den Priester / en zei-  
de hem / La vrouwen / de vrouwen zijn ons  
ant-



onthouden geweest gisteren en eerstgisteren doe ik uitging / en de vaten der jongelingen zijn heilig: en het is eeniger wyze gemein [hzood] te meer delijf heden [ander] in de vaten zal geheiligd worden. Toen gaf de Priester hem dat heilig [hzood]; delijf er geen hzood was dan de toon-hzooden / die van vooz het aangezigt des Heeren weggenomen waren / dat men warm hzood daar leide / ten dage als dat weggenomen wierd. Daar was nu een man van de knegten Sauls te dien zelven dage opgehouden vooz het aangezigt des Heeren / en zijn naam was Doeg / een Edomiter / de machtigste ond r de Herderen / die Saul had. En David zeide tot Achimelech / is hier onder uw hand geen spies of zwaard? want ik heb nog mijn zwaard / nog ook mijn wapen in mine hand niet genomen / delijf de zakte des Konings haartig was. Toen zeide de Priester / 't zwaard Goliath des Philistijns / den welke gy sloeg in het riken dal / ziet dat is [hier] gewonden in een [kleed /] agter den Ephod / indien gy u dat nemen wilt / zo neemt het / want hier is geen ander als dat: David nu zeide / daar is zijns gelijke niet / geest het my. En David maakte zig op / en vlugtede te dien dage van het aangezigt Sauls; en hy kwam tot Achis den Koning van Gath. Dog de knegten Achis zeiden tot hem / is deze niet David de Koning des lands? zong men niet van dezen in de rjfen / zeggende / Saul heeft zyne duizenden verslagen / maar David zande tien duizenden? En David leide deze woorden in zijn herte: en hy was zeer bevreest vooz het aangezigt Achis des Konings van Gath. Daarom becaenderde hy zijn gelaat vooz haare oogen / en hy maakte hem zelven gek onder haare handen: en hy bekrabbelde de deure der poorte: en hy liet zijn zeever in zijn baard afsonen. Toen zeide Achis tot zyne knegten: Ziet / gy ziet dat de man razende is / waarom hebt gy hem tot my gebzagt? Heb ik razende gebzekt / dat gy bezzen gebzagt hebt / om vooz my te razen? zal deze in mijn huis komen?

Doe ging David van daar / en ontkwam in de spelonke Woollams / en zyne hzoeders hoozden het / en 't gantsche huis van Abitub / en kwamen derwaarts tot hem af. En tot hem vergaderden / alle man die bevalid was / alle man die een schuld-eischer had / en alle man wiens ziele bitter-ijst bedroeft was / en hy werd tot Overste over haar: zo dat by hem waren ontrent vierhonderd mannen. En David ging van daar na Mizpe der Moabiten: en hy zeide tot den Koning der Moabiten / laat dog mijn vader en mijn moeder by u lieden uitgaan / tot dat ik weet wat God my doen zal. En hy bzagt ze vooz het aangezigt des Konings der Moabiten en zy hem alle de dagen die David in de bestinge was. Dog de Propheet Gad zeide tot David / blijf in de besting niet / gaat henen / en gaat in 't land Juda: doe ging David henen / en hy kwam in 't woud Chereth. En Saul hoozde / dat David belid gelwozen was / en de mannen die by hem waren: Saul nu zat op een heubel onder het geboonte te Rama / en hy had zijn spies in zijn hand / en alle zyne knegten stonden by hem. Toen zeide Saul tot zyne knegten die by hem stonden / hoozde dog / gy zonen Lemini: zal ook de zone Isai u alle gaar akkeren en Wjbergen geben? zal hy u alle tot Overste van duizenden en Overste van honderden stellen? dat gy u alle tegen my verbonden hebt en niemand [vooz] mijn goere openbaart / dat mijn zone een verbond gemaakt heeft met den zone Isai / en niemand is onder u lieden dien het wez doet van mynert wegen / en die het vooz mijn oore openbare: want mijn zone heeft mynen knecht tegen my opgewekt tot een lage legger / gelijk het te dezen dage is. Doe antwoorde Doeg de Edomiter / die by de knegten Sauls stond / en zeide: ik zag den zone Isai / komende tot Nob / tot Achimelech den zone van Abitub: Die den Heere vooz hem vzaagde / en gaf hem terkost: hy gaf hem ook het zwaard Goliath des Philistijns. Doe zond de Koning henen / om den Priester Achimelech den zone van Abitub te roepen / en

en zijns vaders gantsche huis / de Priesters die te Nob waren: en zy kwamen alle tot den Koning. En Saul zeide / hoozde nu gy zone van Abitub en hy zeide / ziet [hier] ben ik mijn Heere: Doe zeide Saul tot hem / waarom hebt gy lieden zamen u tegen my verbonden / gy en de zoon Isai / mit dat gy hem gegeven hebt hzood / en het zwerd / en God vooz hem gebzagt / dat hy zou op staan tegen my / tot eenen lage-legger / gelijk het te dezen dage is. En Achimelech antwoorde de Koning / en zeide: wat is dog onder al uw knegten getrouwer als David / en des Konings schoonzoon / en vooz gaande in uwte gehoozzaamheid / en is eerlijst in uwen huize? Heb ik heden begonnen God vooz hem te bzagen? dat zy verre van my: den Koning legde op zyn knecht geen ding / [nog] op het gantsche huis myns vaders; want uw knecht heeft van alle deze dingen niet geketen: klein nog groot. Dog de Koning zeide / Achimelech / gy moet den dood sterben; gy en het gantsche huis uwes vaders. En de Koning zeide tot de trauwanten die by hem stonden / Wend uw / en dood de Priesters des Heeren / om dat haer hand ook met David is / en om dat zy geketen hebben dat hy vlugte / en hebben 't vooz mijn ooren niet geopenbaart. Dog de knegten des Konings wilden hare hand niet ufsteken / om de Priesters des Heeren aan te vallen. Doe zei de Koning tot Doeg / Wend gy u / en val aan op de Priesters: doe wende zig Doeg den Edomiter / en hy viel aan op de Priesters en dode te dien dage vijfen-tachten sig mannen / die den linnen lijf-rok draegen. Hy sloeg ook Nob / de stad dezer Priesteren met de scherpte des zwerds / van den man tot de vrouwe / van de kinderen tot de zogen / zelfs de ossen / de ezels / en de schapen [sloeg hy] met de scherpte des zwerds. Dog een der zonen Achimelech des zoons van Abitub ontkwam / wiens name was Abiathar: die vlugte David na. En Abiathar booschachte het David / dat Saul de Priesteren des Heeren gedood had. Doe zei David tot Abiathar / Ik wilt wel te dien dage / toen Doeg de Edomiter daar was / dat hy 't vooz

zeker Saul zoude te kennen geben: ik heb voozzaak gegeven tegen alle de zielen van uwes vaders huis. Blijft by my / vzeest niet / want wie myne ziele zoeken zal / die zal uw ziele zoeken: maar gy zult niet my in bewaringe zyn.

En men booschachte David / zeggende: ziet de Philistijnen stryden tegen Kezila / en zy beroben de schuuren. En David vzaagde den Heere / zeggende / zal ik henen gaan en deze Philistijnen slaan? en de Heere zeide tot David / gaat henen / en gy zult de Philistijnen slaan / en Kezila verslossen. Dog de mannen Davids zeiden tot hem; ziet wy bzezen hier in Juda: hoe veel te meer / als wy na Kezila tegen der Philistijnen slag ordenen gaan zullen. Doe vzaagde David den Heere nog voozder / en de Heere antwoorde hem en zeide: Maakt u op / trekt af na Kezila / want ik geve de Philistijnen in uwte hand. Also toog David en zyne mannen na Kezila / en hy streed tegen de Philistijnen / en bzeef haer vee weg / en hy sloeg onder haer eenen groaten slag: also verloste David de inwoonders van Kezila. En 't geschiede doe Achathar de zone Achimelechs tot David vlugte na Kezila / dat hy afkwam met den Ephod in zyne hand. Als Saul te kennen gegeven wierd / dat David te Kezila gekomen was / zo zeide Saul: God heeft hem in mine hand overgegeven / want hy is besloten / komende in eene stad met poorten en gendelen. Toen liet Saul al het volk ten stryde roepen: dat zy aftogen na Kezila / om David en zyne mannen te besleggen. Als nu David verstonde / dat Saul dit kwaad tegen hem heimelijf vooz had / zeide hy tot den Priester Abiathar / bzeugt den Ephod hertwaards. En David zeide: Heere God Israels / uw knecht heeft zekerlijf gehoozt / dat Saul zoekt na Kezila te komen / en de stad te verderben om mynen wille: Zullen my ook de burgers van Kezila in zyne hand overgeben? zal Saul afkomen / gelijk als uw knecht gehoozt heeft? O Heere God Israels / geest het dog uwen knecht te kennen! De Heere

my zelbe / Hy zal afkomen. Daar na zeibe Dabid / zouden de burgers van Kethila my en myn mannen overgeven in de hand Sauls? en de Heere zeibe / zy zouden [u] overgeven. Coen maakten hem Dabid en zyne mannen op / omtrent zeshonderd man / en zy gingen uit Kethila / en zy gingen heenen / waar zy konden gaan: doe Saul geboodschapt werd dat Dabid tot Kethila ontkomen was / zo hield hy op uit te trekken. Dabid nu bleef in de woestijne in de bestingen / en hy bleef op den berg in de woestijne Ziph: en Saul zocht hem alle dage / dog God gaf hem niet over in zyne hand. Als Dabid zag / dat Saul uitgetogen was / om zyn ziele te zoeken: zo was Dabid in de woestijne Ziph in een woud. Doe maakten zig Jonathans de zonne Sauls op / en hy ging tot Dabid in 't woud en hy versterkte zyne hand in God. En hy zeibe tot hem: vrees niet / want de hand Sauls mijns vaders zal u niet binden / maar gy zult Koning worden over Israëel / en ik zal de tweede by u zyn; ook weet mijn Vader Saul zulks wel. En die beide maakten een verbond boozt het aangezigt des Heeren / en Dabid bleef in het woud / maar Jonathans ging na zyn huis. Doe togen de Ziphiten op tot Saul na Gibeon / zeggende / heeft zig niet Dabid by ons verborgen in de bestingen in 't woud / op den heubel van Hachila die aan de regterhand der wildernis is? Nu dan / O Koning / komt spoedig af na al de begeerte uwer ziele: en het komt ons toe hem over te geven in de hand des Konings. Coen zeibe Saul / Gezegent zijt gy lieden den Heere / dat gy u over my ontfermt hebt. Gaat dog heenen en bereid [de zake] nog meer / dat gy weet en beziet zyn plaats / waar zyn gang is / wie hem daar gezien heeft: want hy heeft tot my gezeid / dat hy zeer listiglyk u eegt te handelen. Daarom ziet toe / en verneemt na alle schuilt-plaatsen in welken hy schuilt / komt dan weder tot my met vast berisheid / zo zal ik met u lieden gaan: en het zal geschieden / zo hy in het land is / zo zal ik hem naspeuren onder alle duizenden van Juda. Doe maakten zy haast op / en zy gingen na Ziph boozt het aangezigt Sauls: Dabid nu

en zyne mannen waren in de woestijne van Maon / in het blakke beld / aan de regterhand der wildernis. Saul en zyne mannen gingen ook om te zoeken: dat werd Dabid geboodschapt / die van dien rotsteen afgegaan was / en bleef in de woestijne van Maon: Doe Saul dat hoorde / jaagde hy Dabid na in de woestijne van Maon. En Saul ging aan dezze yde des bergs / en Dabid en zyne mannen aan gene yde des bergs: 't geschiede nu dat zig Dabid haastede om te ontgaan van 't aangezigt Sauls / en Saul en zyne mannen omcingelden Dabid en zyne mannen / om die te grypen. Dog daar kwam een hode tot Saul / zeggende: Haast u / en komt / want de Philistijnen zyn in het land gevallen. Coen keerde zig Saul van Dabid na te jagen / en hy roog de Philistijnen te ontmoet: daarom noemde men die plaats Sela Machlekoth.

Het xxiv. Capittel.

En Dabid roog van daar op / en hy bleef in de bestinge van Engedi. En het geschiede na dat Saul wedergekeerd was van agter de Philistijnen: zo gaf men hem te kennen / zeggende: Ziet Dabid is in de woestijne Engedi. Coen nam Saul drie duizend uitgelezene mannen uit gantsch Israëel / en hy toog heenen / om Dabid en zyne mannen te zoeken boven op de rotsteenen der steenbokken. En hy kwam tot de schaaps koten aan den



weg / daar een spelonke was: en Saul ging daar in / om zyne voeten te desken. Dabid nu / en zyne mannen zaten aan de yde der spelonke. Doe zeiden de mannen Dabids tot hem: ziet den dag [in] welken de Heere tot u

zeib /

zeib / ziet ik heb u hand in uwe hand / en gy zult hen doen gelijk als i goed zal zyn in uwe ogen / en Dabid stond op: en sneed stillekens een slippe van Sauls mantel. Dog het geschiede daar na / dat Dabids herte hem sloeg: om dat hy de slippe Sauls afgesneden hadde. En hy zeibe tot zyne mannen / dat late de Heere verre van my zyn / dat ik die zake doen zoude aan mynen heere den gezalfden des Heeren / dat ik myne hand tegen hem uitsteken zoude: want hy is de gezalfde des Heeren. En Dabid scheide zyne mannen met woorden / en liet haar niet toe dat ze opstonden tegen Saul: en Saul maakte zig op uit de spelonke / en ging op den weg. Daar na maakte zig Dabid ook op / en ging uit de spelonke / en hy riep Saul agter na / zeggende / mijn heere Koning: doe zag Saul agter zig om / en Dabid boog zig niet het aangezigt ter aarde / en neigde zig. En Dabid zeibe tot Saul / waarom hoorde gy de woorden der menschen / zeggende: ziet Dabid zoekt u quaad. Ziet te dezen dagen hebben uwe oogen gezien / dat de Heere u heden in mijn hand gegeven heeft in deze spelonke / en men zeibe dat ik u doden zoude / dog [myne hand] verschoonde u: want ik zeibe / ik zal myne hand niet uitsteken tegen mynen heere / want hy is de gezalfde des Heeren. Ziet dog mijn Vader / ja ziet de slippe uwer mantels in myne hand / want als ik de slippe uwer mantels afgesneden hebde / zo heb ik u niet gebood / bekent en ziet / dat 'er in myne hand geen quaad nog overtredinge is / en ik tegen u niet gezondigt heb: magtans gy jaagt myne ziele / dat gyze weg neemt. De Heere zal rigten tusschen my en tusschen u / en de Heere zal my zoeken aan u maar myne hand zal niet tegen u zyn. Gelyk als het spreekwoord der Ouden zeib / van de godloze komt godloosheid boozt: maar myne hand zal niet tegen u zyn. Nu wien is de Koning van Israëel uitgegaan? wien jaagt gy na? na eenen doden hond? na een eenige bloot? Dog de Heere zal zyn tot Richter / en rigten tusschen my en tusschen u / en zien daar in / en twisten mynen twist / en rigten my van uwe hand. En het geschiede doe

Dabid geindigt hadde alle deze woorden tot Saul te spreken / zo zeibe Saul: Ziet die uwe stemme / mijn zone Dabid? doe hief Saul zyne stemme op en weende. En hy zeibe tot Dabid: Gy zyt rechtvaardiger dan ik: want gy hebt my goed vergolden / en ik heb u quaad vergolden. En gy hebt [my] heden aangewezen / dat gy my goed gedaen hebt: want de Heere hadde my in uwe hand befloten / en gy hebt my niet gedood. Zo wanneer iemand zynen vyand gebonden heeft / zal hy hem op eenen goeden weg laten gaan? de Heere nu vergelde u 't goede / booz bezen dag dien gy my heden gemaakt hebt. En nu / ziet / ik weet dat gy boozzeker Koning worden zult / en dat het Koninkrijk Israëls in uwe hand bestaan zal. Zo zweert my dan nu by den Heere / zo gy mijn zaad na mijn zult uitroeyen; en mynen name zult uitbelgen van mijnes vaders huis! Doe zweert Dabid aan Saul: en Saul ging in zyn huis / maar Dabid en zyne mannen gingen op in de bestinge.

Het xxv. Capittel.

En Samuël stierf / en gantsch Israël bergade zig / en zy bedroeven rouwe over hem / en begroeven hem in zyn huis te Rama: en Dabid maakte hem op / en roog af na de woestijne Paran. En daar was een man te Maon / en zyn bedryf was te Carmel / en die man was zeer groot / en hy had drie duizend schapen: en duizend geiten / en hy was in 't scheren zynner schapen te Carmel. En de name des mans was Nabal / en de name zynner huisvrouwe was Abigail: en de vrouwe was goed van verstand / en schoon van gedaante / maar de man was hart / en boos van doen / en hy was een Calvijt. Als Dabid hoorde in de woestijne / dat Nabal zyne schapen schoer: zo zond Dabid tien jongelingen: en Dabid zeibe tot de jongelingen / gaat op na Carmel / en als gy tot Nabal komt / zo zult gy hem in mynen name na den welstand vragen. En zult also zeggen tot dien welbaerden / Diebe zy u / en uwen huize zy vrede / en allen dat gy hebt zy vrede. En nu / ik hebde gehoozt / dat gy scheerders hebt: nu / de herbers die gy hebt / zyn

hy



by ons getweest / wy hebben ze geen smaadhaid aangedaan / en zy hebben ook niet gemist alle de dagen die zy te Carmel getweest zijn. Draagt het ulve jongelingen / en zy zullen 't u te kennen geven / laat dan deze jongelingen genade vinden in ulve oogen / want wy zijn op ren goeden dag gekomen : geest dog ulve knechten / en ulve zone Dabid / 't geene dat ulv hand binden zal. Doe de jongelingen Dabids gekomen waren / en in Dabids name na al die woorden tot Dabal gesproken hadden / zo hielden zy stille. En Dabal antwoorde de knechten Dabids / en zeide / wie is Dabid / en wie is de zone Aai ? daar zijn heden veele knechten die haar afscheuren elk van zynen heere. Zou ik dan mijn brood en mijn water / en mijn geslagt [blees] nemen dat ik vooz myne scheerders geslagt heb / en zou ik het de mannen geven die ik niet weet van waar zy zijn. Doe keerden zig de jongelingen Dabids na haren weg : en zy keerden weder / en quamen / en boodschapten hem agtervolgens alle deze woorden. Dabid dan zeide tot zyne mannen / een ygelijk gozde zijn zwaerd aan : doe gozde een ygelijk zijn zwaerd aan / en Dabid gozde ook zijn zwaerd aan : en zy togen op agter Dabid / omtrent hier hondert man / en daar bleven tweehonderd by de gereedschap. Dog een jongeling uit de jongelingen boodschapte het Abigail / Dabal is huijsvrouwe / zeggende / ziet / Dabid heeft boden gezonden uit de woestynne om onzen heere te zegenen / maar hy is tegen hen uitgebaren. Wantang zijn zy ons zeer goede mannen getweest : en wy hebben geen smaadhaid geleden / en wy hebben niets gemist alle de dagen [die]. Waer hen verkeerd hebben / doe wy op 't veid waren. Zy zijn een muur om ons getweest / zo by nacht als by dag / al de dagen die wy by haar getweest zijn weidende de schapen. Weet dan nu / en ziet wat gy doen zult / want 't quaad is ten vollen over onzen heere besloten / en over zyn gantsche huijs : en hy is een zone Beliaï / dat men hem niet mag aanspreken. Doe haastede haar Abigail / en nam tweehonderd broden / twee lederzakken wijns / en vijf toebereide schapen / en vijf maten ge-

roost koozen / en hondert stukken Koozen / en twee hondert krompen bygen / en leide [die] op ezelen. En zy zeide tot hare jongelingen / trekt heenen vooz mijn aangezigt / ziet ik kome agter u-lieben : doch haren man Dabal gaf zy het niet te kennen. 't Geschiede nu doe zy op den ezel reed / en dat ze afgaam in 't verbozgene des bergs / en ziet / Dabid en zyne mannen quamen af haar te gemoet / en zy ontmoeteze. Dabid nu hadde gezeid / trauwens ik hebbe te vergeefs b. waard al wat deze in de woestynne heeft / also datter niets van allen dat hy heeft gemist is : en hy heeft my quaad vooz goed vergolden. Zo doe God den byanden Dabids / en zo doe hy haar toe / indien ik van alle die hy heeft / tot morgen overig late / die aan de wand pist ! Doe nu Abigail Dabid zag / zo haastede zy haar / en quam van den ezel af : en zy viel vooz het aangezigt Dabids op haar aangezigt / en zy boog haar ter aarde. En zy viel aan zyne voeten / en zeide / og mijn heere / myne zy de misdaad / en laat dog ulve dienstmaagt vooz ulve ooren spreken / en hoozd de woorden ulver dienstmaagd. Mijn heere stelle dog zyn herte niet aan dezen Beliaï-man / aan Dabal / want gelijck zyne name is / also is hy / zyn name is Dabal / en dwaasheid is by hem : en ik ulve dienstmaagt hebbe de jongelingen mynes heeren niet gezien / die gy gezonden hebt. En nu / mijn heere / [zo waerachtig als] de Heere leeft / en ulve ziele leeft / 't is de Heere die u verhinderd heeft van te komen met bloedstozinge / dat ulve hand u zoude verlossen : en nu / dat als Dabal woorden ulve byanden / en die tegen mijn heere quaad zoeken. En nu / dit is de zegen / die ulve dienstmaagt myn heere toegebragt heeft : dat hy gegeven woerde de jongelingen / die mijns heeren voetschappen nawan desen. Dergeest dog ulve dienstmaagt de overtredinge : want de Heere zal zekerlijck myn heere een bestendig huijs maken / dewijl mijn heere de oozlogen des Heeren oozloogt / en geen quaad by u gebonden is van ulve dagen af. Wanneer een mensche opstaan zal / om u te verholgen / en om u ziele te zoeken : zo zal de ziele mijns heeren ingebonden zijn in 't don-

bondekken der levendige by den Heere ulven God / maar de ziele ulver byanden zal hy slingeren uit het midden van de holligheid des slingers. En 't zal geschieden / als de Heere mynen heere na al het goed doen zal / dat hy over u gesproken heeft : en hy u gebieden zal / een voozanger te zijn over Israël. Zo zal dit u / myn heere / niet zijn tot wankelinge / noch aanstoot des harten / te wisten / dat gy bloed zonder oorzake zoudet vergoten hebben / en dat mijn heere hem zelven zoude verloft hebben : en als de Heere mijnen heere wel doen zal / zo zult gy ulve dienstmaagt gebieden. Doe zeide Dabid tot Abigail : gezegend zy de Heere de God Israëls / die u te dezen dage my te gemoet gezonden heeft. En gezegend zij u raad / en gezegend zijt gy dat gy my te dezen dage getweerd hebt / van te komen met bloedstozinge / dat myne hand my verloft zoude hebben. Want voozeker 't is zo waerachtig als] de Heere de God Israëls leeft / die my verhinderd heeft van u quaad te doen : dat / het ware dat gy gehaast et had / en my te gemoet gekomen waart / zo ware Dabal / nog niemand die aan den wand pist overgebleven tot het morgen-licht. Doe nam Dabid uit haar hand dat zy hem gebragt had : en hy zeide tot haar / trekt met urede op na u huijs / ziet ik hebbe na ulve stemme gehoozd / en hebbe u aangezigt aangenomen. Doe nu Abigail tot Dabal quam / ziet zo had hy eene maaltijd in zyn huijs / als eens konings maaltijd / en 't herte Dabals was bozlijck op 't zelve / en hy was zeer bozlijck : daar om gaf zy hem niet een woerd / klein nog groot / te kennen / tot aan het morgen-licht. 't Geschiede nu in den morgen / doe de wijn van Dabal gegaan was / zo gaf hem zyne huijsvrouwe die woorden te kennen : doe bestoof zyn herte in 't binnenste van hem en hy wierd als een steen. En 't geschiede omtrent [na] tien dagen / zo sloeg de Heere den Dabal dat hy sterf. Doe Dabid hoozde dat Dabal dood was / zo zeide hy / gezegend zy de Heere / die den twiſt myner smaadhaid getwist heeft van de hand Dabals / en heeft zynen knecht onthouden van het quaad / en [dat] de

Heere het quaad Dabals op zynen kop heeft doen wederkeeren : en Dabid zond henen / en liet met Abigail spreken / dat hy ze zig ter vrouwe name. Als nu de knechten Dabids tot Abigail gekomen waren te Carmel : zo spraken zy tot haar / zeggende / Dabid heeft ons tot u gezonden / dat hy zig u ter vrouwe neme. Doe stond zy op / en neigde haar met het aangezigt ter aarde : en zy zeide / ziet ulve dienstmaagt zy tot een diensteresse om de voeten der knechten mijns heeren te waschen. Abigail nu haastede / en maakte haar op / en zy reed op een ezel / met haar vijf jonge maagden / die haar voetschappen na wandelden : zy dan volgde de boden Dabids na / en zy werd hem ter huijsvrouwe. Ook nam Dabid Ahinoam van Jezreel : also waren ook die welke hem tot wiben. Want Saul hadde zyne dogter Michal / de huijsvrouwe Dabids / gegeven aan Palt den zoone Laï / die van Gallim was.

Het xxvj. Capittel.

De Ziphiten nu quamen tot Saul te Gibea / zeggende / houd hem Dabid niet verbozgen op den heubel van Hachila / vooz aan de wildernis. Doe maakte hem Saul op / en toog af na de woestynne Ziph / en met hem drie duizend man / uitgelezene van Israël : om Dabid te zoeken in de woestynne Ziph. En Saul legerde zig op den heubel van Hachila / die vooz aan de wildernis is aan den weg : maar Dabid bleef in de woestynne / en zag dat Saul agter hem quam na de woestynne. Want Dabid hadde verspieberd gezonden / en hy vernam dat Saul voozker quam. En Dabid maakte hem op / en quam aan de plaatze daar Saul zig gelegd had / en Dabid bezag de plaatze daar Saul lag / met Ahner de zone Ner zynen krijgsoversten : en Saul lag in den wagen-burg / en 't volk was rondom hem belegerd. Doe antwoorde Dabid / en sprak tot Achimelech den Bethiter / en tot Abisai de zoone Zeruja den broeder Joabs / zeggende / wie zal met my tot Saul in 't leger afaan ? doe zeide Abisai / ik zal met u afaan. Also quam Dabid en Abisai tot het volk des nachts /



en ziet / Saul lag te slapen in den waagen-  
burg / en zyne spiesse stak in de aarde aan zijn  
hoofd-einde / en Abner / en 't volk lag rondom  
hem. Doe zeide Abisai tot Dabid: God heeft  
heden ulwen byand in ulwe hand besloten:  
laat my dog hem nu met de spiesse op een-  
maal ter aarde slaan / en ik zal 't hem niet ten  
tweedemaal doen. Dabid daar en tegen zeide  
tot Abisai: berberst hem niet: want wie heeft  
zyne hand aan den gezalsden des Heeren ge-  
leid / en is onschuldig gebleven? Doozder zei-  
de Dabid: Zo waarachtig als de Heere leeft;  
maar de Heere zal hem slaan / of zijn dag zal  
komen / dat hy zal sterben / of hy zal in een  
strijf trekken / dat hy ontkome. De Heere sa-  
te 't verre van my zijn / dat ik myne hand leg-  
ge aan den gezalsden des Heeren: zo neemt  
dog nu de spiesse / die aan zijn hoofd einde is /  
en de waterslegch / en laat ons gaan. Zo nam



Dabid de spies / en de waterslegch van Sauls  
hoofd-einde / en zy gingen heenen: en daar  
was niemand die 't zag / en niemand die 't  
merkte / ook niemand die ontwaakte / want  
zy sliepen alle / want daar was een diepen  
slaap des Heeren op hen gevallen. Doe Dabid  
over aan geene zyde gekomen was / zo stond  
hy op de hoogte des bergs van berre: dat 'er  
een gzoote plaats tusschen hen was. En Dabid  
riep tot 't volk / en tot Abner den zone Ner /  
zeggende / zult gy niet antwoorden Abner?  
doe antwoorde Abner / en zeide / wie zijt gy die  
tot den koning roept? Doe zeide Dabid tot  
Abner / zyt gy niet een man? en wie is u ge-  
lijkt in Israël? waarom dan hebt gy over ulw  
heer den koning geen wacht gehouden? want

baar is een van 't volk gekomen / om den koning  
ulwen heer te berberben. Deze zake die  
gy gedaan hebt is niet goed / zo waarachtig  
als de Heere leeft / gy-lieden zijt kinderen des  
doods / die gy over ulwen heer / en den gezals-  
den des Heeren / geen wacht gehouden hebt: en  
nu / ziet waar de spies des konings is / en de  
watersleg die aan zijn hoofd-einde was. Saul  
nu kende de stemme Dabids / en zeide / is dit  
ulwe stemme mijn zone Dabid? Dabid zeide /  
het is mijn stemme / mijn heer koning. Hy  
zeide doozder / Waarom vervolgt mijn heer  
zynen knecht also agter na? want wat  
heb ik gedaan? en wat quaad is 'er in myne  
hand? En nu / mijn heer de koning hoore  
dog na de woorden zynes knechts: Indien u  
de Heere tegen my aanpozt / laat hem het  
pijs-offer rieken: maar indien het menschen  
kinderen zijn / zo zijn ze verbloekt dooz het  
aangezichte des Heeren / de wyle zy my heden  
verstoten / dat ik niet mag vastgehegt bly-  
ven in het erfdeel des Heeren / zeggende / gaat  
heenen / dient andere goden. En nu / mijn  
bloed valle niet op de aarde van dooz het  
aangezichte des Heeren / want de koning  
van Israël is uitgegaan om een eenige bloe-  
te zoeken / gelijkt als men een veldhoen op de  
bergen najaagt. Doe zeide Saul / ik heb  
gezondigt / heert weder myn zone Dabid /  
want ik zal u geen quaad meer doen dooz  
dat mijn ziele dezen dag dierbaar in ulwe oog-  
gen geweest is: ziet / ik heb dwaaslijkt ge-  
daan / en ik heb zeer grootelijkt gedwaast.  
Doe antwoorde Dabid / en zeide / ziet / de  
spies des konings / zo laat een van de jonge-  
lingen overkomen / en haelenze. De Heere  
dan vergelde een ygelijkt zyne gerechtigheit  
en zyne getrouwheit: want de Heere  
hadde u heden in myne hand gegeven: maar  
ik hebbe myne hand niet willen uitsteken  
aan den gezalsden des Heeren. En ziet / ge-  
lijkt als te dezen dage ulwe ziele in myne oog-  
gen is groot geagt geweest: also zy myne  
ziele in de oogen des Heeren groot geagt /  
en hy verlosse my uit alle nood. Doe zei-  
de Saul tot Dabid: gezegend zijt gy myn  
zone Dabid / gy zult het ja gewisselijkt doen /  
en

en gy zult ook gewisselijkt de overhand heb-  
ben: Doe ging Dabid op zynen weg / en  
Saul keerde wederom na zijn plaats.

Het xxvij. Capittel.

Dabid nu zeide in zijn herte: Du zal ik der  
dagen een dooz Sauls hand ontkomen:  
my is niet betert / dan dat ik haastelijkt ontko-  
me in het land der Philistynen / op dat Saul  
van my de hoore verheze / om my meer te  
zoeken in de gantsche landpalestina / zo  
zal ik ontkomen uit zijn hand. Doe maakte  
hem Dabid op en hy ging dooz / hy en de zes  
honderd mannen die hy hem waren / tot Achis  
den zone Moochs den koning van  
Gath. En Dabid bleef by Achis te Gath / hy  
en zyne mannen: een ygelijkt met zijn huis:  
Dabid met zyne beide wyden / Ahimaeus de  
Izerelittische / en Abigail de huisvrouw  
Dabids / de Carmelittische. Doe Saul ge-  
hoorschapt werd / dat Dabid gevlucht was  
na Gath: zo boer hy niet meer dooz hem te  
zoeken. En Dabid zeide tot Achis / Indien ik  
nu genade in uw oogen gevonden heb / men-  
geve me een plaats in eene van de steden  
des lands / dat ik daar woone: want waarom  
zou u knecht in de koninglyke stad by u wo-  
nen? Doe gaf hy hem Achis te dien dage Ziklag.  
Daarom is Ziklag der koningen van Juda  
gewest tot op dezen dag. Het getal nu der  
dagen die Dabid in 't land der Philistynen  
woonde / was een jaar / en vier maanden.  
Dabid nu toog op met zyne mannen / en zu  
overbiefen de Berustren / de Girsiten / en de A-  
malekiten: (want deze die zijn van ouds ge-  
weest de inwoonders des lands) daar gy gaat  
na Sur / en tot aan Egyptenland. En Dabid  
loet dat land / en liet nog man nog vrouwe  
leven: ook nam hy de schapen / runderen /  
ezelen / kameelen / en klederen / en keerde we-  
der en kwam tot Achis. Als Achis zeide /  
Waar zijt gy-lieden heden ingevallen? zo  
zeide Dabid. Tegen 't Zuiden van Juda / en  
tegen 't Zuiden der Jerahmeeliten / en tegen  
't Zuiden der Keniten. En Dabid liet nog  
man nog vrouwe leven / om te Gath te bren-  
gen / zeggende / Dat ze misschien van ons niet  
hoorschappen / zeggende / Also heeft Dabid  
gedaan: en also was zyne wyze / alle de da-  
gen die hy in der Philistynen land gewoont

heeft. En Achis geloofde Dabid / zeggende  
hy heeft hem 't eenemaal sinkende gemaakt  
by zijn volk / in Israël / daarom zal hy een-  
wighlijkt my tot eren knecht zijn.

Het xxvij. Capittel.

En het geschiede in die dagen / als de Philis-  
tynen hare leger vergaderden tot den  
strid / om tegen Israël te streyden: zo zeide  
Achis tot Dabid / Gy zult zekerlijkt waeten /  
dat gy niet my in het leger zult uit trekken /  
gy en ulwe mannen. Doe zeide Dabid tot  
Achis / Albus zult gy waeten wat ulw knecht  
doen zal: en Achis zeide tot Dabid / Daarom  
zal ik u ten bewaarder mijns hoofds zetten /  
t' allen dagen. Samuël nu was gestorven / en  
gantsch Israël had rouwe over hem bezee-  
ven / en hadden hem bezaven te Rama / te  
waeten in zyne stad / en Saul had uit den lande  
weggedaan de waarzeggers / en de duibels-  
konstenaars. En de Philistynen kwamen en  
vergaderden haar / en zy legerde haar te Su-  
nem: en Saul vergaderde gantsch Israël / en  
zy legerde haar op Gilboa. Doe Saul 't le-  
ger der Philistynen zag: zo bresde hy / en zijn  
herte besde zeer. En Saul bresde den Heere  
te / maar de Heere antwoorde hem niet: nog  
dooz broomen / nog dooz de Urim / nog dooz  
de Propheeten. Doe zeide Saul tot zyne  
knechten / Zoekt my eene vrouwe / die eenen  
waarzeggenden geest heeft / dat ik tot haar  
ga / en dooz haar onderzoek: zyne knechten  
nu zeiden tot hem / Ziet / te Endor is een  
vrouwe die een waarzeggende geest heeft.  
En Saul versterde zig / en trok andere kledere-  
ren aan / en ging heenen / en twee mannen  
met hem / en zy kwamen des nachts tot de  
vrouwe: en hy zeide / Dooz zegt my dog  
dooz den waarzeggenden geest / en doet my  
opkomen die ik tot u zeggen zal: Doe zeide  
de vrouwe tot hem / Ziet / gy weet wat Saul  
gedaan heeft / hoe hy de waarzeggers / en  
duibelskonstenaars uit dit land heeft uitge-  
voert: waarom is steld gy dan mijn ziele een strik /  
om my te doden? Saul nu zwoer haar by  
den Heere / zeggende / Zo waarachtig als de  
Heere leeft / indien u een straffe om deze za-  
ke zal overkomen. Doe zei de vrouwe. Wie zal  
ik u doen opkomen? en hy zeide / Doet my  
Samuël opkomen.

Doe nu de hrouw Samuël zag / zo riep zy  
 met luider stem: en de hrouw sprak tot Saul /  
 zeggende / Waarom hebt gy my bedrogen?  
 want gy zijt Saul. En de koning zeide tot  
 haar / vrees niet: maar wat ziet gy? doe zeide  
 de hrouw tot Saul / Ik zie Goden uit de  
 aarde opkomende. Hy dan zeide tot haar:  
 Hoe is zijn gedaante? en zy zeide: Daar komt  
 een oud man op / en hy is met een mantel be-  
 kleed: doe Saul vernam / dat 't Samuël was /  
 zo neigde hy zig met 't aangezicht ter aarde /  
 en hy boogzig. En Samuël zeide tot Saul /  
 Waarom hebt gy my onrustig gemaakt / my  
 doende opkomen? doe zeide Saul / Ik ben  
 zeer beangstigt / want de Philistynen krieggen  
 tegen my / en God is van my geweken / en  
 antwoord my niet meer / nog dooz den dsoft  
 der Propheten / nog dooz dzoomen / daarom  
 heb ik u geroepen / dat gy my te kennen  
 geeft wat ik doen zal. Doe ze de Samuël /  
 Daarom bzaagt gy my dog? delwij de Heere  
 van u geweken / en u vyand gewoorden is.  
 Want de Heere heeft booz zig gedaan / gelijck  
 als hy dooz mynen dienst gesproken heeft:  
 en heeft het koningrijk van uwe hand ge-  
 scheurd / en hy heeft dat gegeven aan uwen  
 naasten / aan Dabid. Gelijck als gy na de stem  
 des Heren niet gehoort hebt / en de hittig  
 heid zijns toornis niet ontgerigt hebt tegen  
 Amalek: daarom heeft u de Heere deze zake  
 gedaan te dezen dage. En de Heere zal ook  
 Israëel wer u in de hand der Philistynen ge-  
 ven / en mozen zult gy / en u zoon by my  
 zyn: ook zal de Heere het leger Israëls in de  
 hand der Philistynen geven. Doe viel Saul  
 haastelijck ter aarde / zo lang als hy was / en  
 hy vzerge zeer van wegen de woorden Sa-  
 muëls / ook was 'er geen kragt in hem / want  
 hy had den geheelen dag / en geheelen nacht  
 geen brood gegeten. De hrouw nu kwam  
 tot Saul / en zag dat hy zeer verbaast was: en  
 zy zeide tot hem / Ziet uwe dienstmaagt  
 heeft na u stem gehoort / en ik heb myn  
 ziele in myne hand gesteld / en ik heb uwe  
 woorden gehoort die gy tot my gesproken  
 hebt. Zo hoorde dog gy nu ook wa de stem u-  
 wer dienstmaagt / en laat my een bete  
 brood bzoog u zetten / en eet: zo zal der kragt  
 in u zyn / dat gy ober weg gaat. Dog hy

weigerde het / en zeide / Ik zal niet veten:  
 maar zyne knechten / en ook de hrouw / hiel-  
 den aan by hem: doe hoorde hy na haar lie-  
 der stemme: en hy stond op van der aarde en  
 zette de hem op het bedde. En de hrouw  
 hadde een gemest kalf in 't huis / en zy ha-  
 cede haar / en slagte het / en zy nam meel / en  
 knede het / en biek daar ongezuurde [koecken]  
 van. En zy bzagt ze booz Saul / en booz zyne  
 knechten / en zy aten: daar na stonden zy op /  
 en gingen weg in die zelve nacht.

Het xxix. Capittel.

De Philistynen nu hadden alle haare leger  
 vergaderd / te Azekel: en de Israëlters le-  
 gerden zig by de fonteyne die by Azekel is.  
 En de Dozsten der Philistynen togen daar  
 heenen met honderden / en met duizenden:  
 dog Dabid / en zyne mannen togen met Achis  
 in de agtertoeg. Doe zeide de Overste der  
 Philistynen / Wat zullen deze Hebreen? zo  
 zeide Achis tot de Overste der Philistynen /  
 Is deze niet Dabid / de knecht Sauls / des ko-  
 nings van Israëel / die deze dagen / of deze ja-  
 ren / by my geweest is? en ik heb in hem niet  
 gevonden van dien dag af dat hy afgeballen  
 is tot deze dag toe. Dog de Overste der Phi-  
 listynen werden zeer toornig op hem / en de  
 Overste der Philistynen zeiden tot hem:  
 Doet den man wederkeeren / dat hy tot zyne  
 plaats wederkeere / daar gy hem besteld  
 hebt / en dat hy niet met ons afstrecke / in den  
 stryd / op dat hy ons niet tot een tegenpar-  
 tyder werde in den stryd: want waar mede  
 zou deze zig by zyn heere aangenaam ma-  
 ken? is 't niet met de koppen deser wannen?  
 Is dit niet die Dabid / van den welken zy in  
 de reyse [malkander] antwoorden / zeggende /  
 Saul heeft zyne duizenden geslagen / maar  
 Dabid zyne tien duizenden? Doe riep Achis  
 Dabid / en zeide tot hem / [Het is zo waar-  
 achtig als] de Heere leeft / dat gy oprecht zijt /  
 en uwen ufgang / en uwen ingang met my  
 in het leger / is goed in myn ogen / want ik  
 heb geen kwaad by u gevonden van dien dag  
 af dat gy tot my zijt gekomen / tot dezen dag  
 toe: maar gy zijt niet aangenaam in de ogen  
 der Dozsten. Zo heert nu om / en gaat in vze-  
 de: op dat gy geen kwaad doet in de oogen  
 van de Dozsten der Philistynen. Doe zeide

Dabid tot Achis / Maar wat heb ik gedaan?  
 of wat hebt gy in uwe knecht gevonden / van  
 dien dag af / dat ik booz uw aangezigt ge-  
 weest ben / tot dezen dag toe / dat ik niet zal  
 gaan / en stryden tegen de vyanden mijns  
 heeren des konings? Achis nu antwoorde /  
 en zeide tot Dabid / Ik weet het / boozwaar  
 gy zijt aangenaam in myne oogen / als een  
 Engel Gods: maar de Overste der Philistynen  
 hebben gezeid / Laat hem niet ons in dezen  
 stryd niet optrekken. Nu dan / maakt u moz-  
 gen booz op / met de knechten uwrs heeren /  
 die met u gekomen zyn: en als golieden u  
 mozen booz zult opgemaakt hebben / en  
 het u lieben licht gewoorden is / zo gaat hee-  
 nen. Doe maakte hem Dabid booz op / hy /  
 en zyn mannen / dat zy des mozgens weg  
 gingen / om weder te keeren in het land der  
 Philistynen: de Philistynen daar en tegen  
 togen op / na Azekel.

Het xxx. Capittel.

't Geschiede nu als Dabid en zyne mannen  
 des derden daags te Ziklag kwamen:  
 dat de Amalekiten in 't Zuiden en te Ziklag  
 ingeballen waren / en Ziklag geslagen / en be-  
 zelve met vuur verbrand hadden. En dat ze  
 de wyden die daar in waren / gebankelijck  
 weggeboert hadden / [dog] zy hadden nie-  
 mand doodgeslagen / van den kleinsten tot  
 den grootsten: maar zy hadden ze wegge-  
 boert en waren hare weegs gegaan. En  
 Dabid en zyn mannen kwamen aan de stad /  
 en ziet / zy was met vuur verbrand: en hare  
 wyden / hare zoonen / en hare dogteren / wa-  
 ren gevangelijck weggeboert. Doe hief Da-  
 bid en 't volk dat by hem was / hare stemme  
 op / en weende: tot dat 'er geen [kracht] meer  
 in hen was om te weenen. Dabids beide wy-  
 den waren ook gevangelijck weggeboert /  
 Ahinoam de Azekelische / en Abigail de  
 huisvrouw Abals des Carmeliter. En  
 Dabid werd zeer bange / want het volk  
 sprak van hem te steenigen / want de zielen  
 des ganschen volks waren verbitterd / een  
 ygelijck over zyn zonen / en over zyn dogte-  
 ren: dog Dabid sterckte zig in den Heere zyn-  
 nen God. En Dabid zeide tot den Priester  
 Abjathar / den zone Achimelech / Bzengt  
 my dog den Ephod hier: en Abjathar bzagt

den Ephod tot Dabid. Doe bzaagbe Dabid  
 den Heere / zeggende / Zal ik deze bende agter  
 na jagen? zal ik ze agterhalen? en hy zeide tot  
 hem / Jaagt na / want gy zult gewisselijck ag-  
 terhalen / en gy zult gewisselijck verlossen.  
 Dabid dan ging heenen / hy / en de zes hon-  
 derd mannen die by hem waren / en als zy  
 kwamen aan de beke Bezor / zo bleven de o-  
 verige staan. En Dabid vervolgde ze / hy / en  
 die vierhonderd mannen: en tweehonderd  
 mannen bleven staan / die zo moede waren /  
 dat ze ober de beke Bezor niet konden gaan.  
 En zy bonden een Egyptischen man op 't  
 veld / en zy bzagten hem tot Dabid: en zy ga-  
 ven hem brood / en hy at / en zy gaven hem  
 water te dzinken. Zy gaven hem ook een  
 stuk van een klomp bygen / en twee stukken  
 rozynen / en hy aten zyn geest kwam weder  
 in hem: want hy had [in] drie dagen / en drie  
 nagten geen brood gegeten / nog geen water  
 gedronken. Daar na zeide Dabid tot hem:  
 Dien zijt gy? en van waar zijt gy? doe zeide  
 de Egyptische jonge / Ik ben eenes Amaleki-  
 tischen mans knecht / en mijn heere heeft my  
 verlaten / om dat ik [booz] drie dagen krank  
 gewoorden ben. My waren ingeballen tegen  
 't Zuiden van de Cherethiten / en op 't gene  
 dat van Juda is / en tegen 't Zuiden van Ca-  
 sek: en wy hebben Ziklag met den viere ver-  
 brand. Doe zeide Dabid tot hem: Zoud gy  
 my wel heeren afsiden tot deze bende? hy  
 dan zeide: Zwerft my by God / dat gy my  
 niet zult doden / en dat gy my niet zult over-  
 leveren in de hand mijns heeren! zo zal ik u  
 tot deze benden afstiden. En hy seide hem  
 af / en ziet / zy lagen verstrooit over de gant-  
 sche aarde / veeende / dzinkende / en danffen-  
 de / om al den grooten buit / die zy genomen  
 hadden uit 't land der Philistynen / en uit het  
 land van Juda. En Dabid sloeg ze van de  
 scheemeringe tot aan den avond van haar lie-  
 den anderen dag / en daar ontkwam niet  
 een man van hen / behalven vierhonderd  
 jonge mannen / die op hemelen reden / en  
 vloegen. Alzo rebbede Dabid al malkander ma-  
 lekiten genomen hadden: ook rebbede Dabid  
 zyn twee wyden. En onder hen wierd niet  
 gemisc van den kleinsten tot aan den groot-  
 sten / tot aan de zonen en dogteren: en van



den buit ook tot alles wat zy hen genomen hadden: Dabid zegt 't altemaal weder Dabid nam ook alle de schapen/en runderen: zy bezien ze voor dat ze be heenen/en zeiden: Dit is Dabids buit. Als Dabid tot de twee honderd mannen kwam/ die zo moede waren geweest / dat zy Dabid nie hadden konnen nabolgen / en die zy aan de beek Bezor hadden blijven laten / die gingen Dabid te gemoet / en den volke dat by hem was te gemoet: en Dabid trad tot den volke/en hy vzaagde na den welstand Doe antwoorde een ieder boog en Belsalg man onder de mannen die met Dabid getogen waren / en zy zeiden: Om dat ze met ons niet getogen zijn / zullen wy hen van den buit / die wy gered hebben / niet greben / maar een tegelijck zijn vzwouw/en zijn kinderen/ laat ze die heenen seiden / en weg gaan. Maar Dabid zeide: Also zult gy niet doen / myne vzoeders / met 't geene dat ons de Heere gegeven heeft / en heeft ons bewaart / en heeft de heere / die tegen ons kwam / in onze hand gegeven. Wie zou dog u-lieden in deze zake hoorren? Want geliyk 't deel der geener is die in den strijd mede afgetogen zijn / also zal ook het deel der geener zijn / die by de geene schap gebleven zijn / zy zullen geliykelijck deelen. En dit is van dien dag af / en vooztan [also] geweest: want hy heeft 't tot een inzetting en tot een recht gesteld in Israëel / tot op dezen dag. Als nu Dabid te Ziklag kwam / zo zond hy tot den Oudsten van Juda zynen vsvenden / van den buit / zeggende: Ziet / daar is een zegen voor u-lieden / van den buit der vsvanden des Heeren. [Amelph] tot dien te Beth-El / tot dien te Ramoth tegen 't Zuiden / tot dien te Jathier. Tot dien te Kroër / tot dien te Siphmoth / tot dien te Eithemoa. Tot dien te Rachal / tot dien die in de steden der Jerah-meeliten waren / tot dien / die in de steden der Keniten waren. Tot dien te Hozma / tot dien te Hoz-Afan / tot dien te Atach. Tot dien te Hebzon / en tot alle de plaatsen / daar Dabid gewandelt had / hy / en zyne mannen. Het xxxj. Capittel.

De Philistynen van streben tegen Israëel: en de mannen Israëls bloden voor het aangezigt der Philistynen: en vielen verslagen

op 't gebergte Gilboa En de Philistynen hielden dicht op Saul/en zyn zonen / en de Philistynen sloegen Jonathan / Abinabab / en Malchi-Sua de zonen Sauls. En de strijd werd zwaar tegen Saul / en de mannen die met de hooge schieten / troffen hem aan / en hy vzeerde zeer voor de schutters. Doe zeide



Saul tot zynen wapenzager: Creft u't zwaard uit / en doozsteekt my daar mede / dat mischijen deze onbesnedene niet komen / en my doozsteken / en met my de spoor vzyben: maar zyn wapenzager wilde iet / want hy vzeerde zeer: doe nam Saul 't zwaard en viel daar in. Doe zyn wapenzager zag dat Saul dood was: zo viel hy ook in zyn zwaard en st' r'f met hem. Also sters Saul / zyn drie zonen / en zyn wapenzager / ook alle zyn mannen te dien zelven dage te geliyk. Als de mannen Israëls / die aan deze zyde des dals waren / en die aan deze zyde der Tozbane waren / zagen dat de mannen Israëls gebloden waren / en dat Saul en zyne zonen dood waren: zo verkieten zy de steden / en zy bloden: doe kwamen de Philistynen en woonden daar in. 't Geschiede nu des anderen daags / als de Philistynen kwamen om de verslagene te plunderen / zo vonden zy Saul / en zyne drie zonen / liggende op 't gebergte Gilboa. En zy hieulwen zyn hoofd af / en zy togen zyne wapenen uit / en zy zonden ze in de Philistynen land rantom / om te boodschappen in 't huis Harer afgoden / en onder den volke. En zy leiden zyne wapenen in 't huis van Achischaroth: en zyn lichaam hegten zy aan de muur te Beth-san. Als de inwoonders van Jabes in Gilead daar van hoorzen / wat de Philistynen

Philistynen Saul geaan hadden: Zo maakten hyar op alle strydbare mannen / en gingen den heelen nacht / en zy namen 't lichaam Sauls / en de lichamen zynner zonen van de muur te Beth-san: en zy kwamen te Jabes / en vzaandenze aldaar. En zy namen hare beenderen / en begroeben ze onder 't boomte te Jabes: en zy vasteden zeven dagen.

### Het tweede Boek Samuel's.

Het Eerste Capittel.

Voorz's geschiede 't na Sauls dood / als Dabid van den slag der Amalekiten was weder zekomen: en Dabid twee dagen te Ziklag gebleven was: Zo geschiede 't op den derden dag / dat / ziet / uit den heilerger van Saul / een man kwam / wiens kleederen gescheurd waren / en aarde was op zyn hoofd: en 't geschiede / als hy tot Dabid kwam / zo viel hy ter aarden / en boog zig neder. En Dabid zeide tot hem: Van waar komt gy? en hy zeide tot hem: Ik ben ontkomen uit den heilerger Israëls. Voorz's zeide Dabid tot hem: Wat is de zake? verhaalt 't my dog: en hy zeide / Dat 't volk uit den strijd gebloden was; en dat 'er ook veele van den volke gebloden en gestorven waren / dat ook Saul / en zyn zoon Jonathan / dood waren. En Dabid zeide tot den jongen / die hem de boodschap vzagt: Hoe weet gy dat Saul dood is / en zyn zoon Jonathan? Doe zeide de jonge / die hem de boodschap vzagt: Ik kwam by geval op 't gebergte van Gilboa: en ziet / Saul leunde op zyn spies: en ziet / de wagens / en kintweesters hielden dicht op hem. Zo zag hy agter zig om / en zag my: en hy riep my / en ik zeide: Ziet / [hier] ben ik. En hy zeide tot my: Wie zijt gy? en ik zeide tot hem: Ik ben een Amalekiter. Doe zeide hy tot my: Staat dog by my / en dood my / want deze malienkoller heeft my opgehouden: want mijn leven is nog gantich in my. Zo stond ik by hem / en doode hem; want ik wist dat hy na zyn val niet leven zoude: en ik nam de kroone die op zyn hoofd was / en het arin gesnyde / dat aan zyn arm was / en hebt ze hier tot mijn heere gebragt. Doe battede Dabid zyne kleederen / en scheurde ze: des geliyks ook alle de mannen / die met hem waren. En zy weeslaag-

den / weenden / en vasteden tot op den avond: over Saul / en over Jonathan zynen zoon / en over 't volk des Heeren / en over het huis Israëls / om dat zy dooz het zwaard gevallen waren. Voorz's zeide Dabid tot den jongen / die hem de boodschap gebragt had: Van waar zijt gy? En hy zeide: Ik ben een vzeemden man / eens Amalekiter's zoon. En Dabid zeide tot hem: Hoe hebt gy niet gezeest uwe hand uit te streken / om den gezealden des Heeren te verderben? En Dabid riep een van de jongens en zeide: Cree toe / val op hem aan: en hy sloeg hem / dat hy stierf. En Dabid zeide tot hem: Uw bloed zy op uwen kop / want uw mond heeft regens u getuigd zeggende: Ik heb den gezealden des Heeren gebood. Dabid nu klaagde deze klage / over Saul / en over Jonathan zyn zoon; Als hy gezeid had / dat men den kinderen van Juda den hooze zoude leeren: Ziet het is geschreven in 't boek des Oprechten. Ocierraad Israëls op uwe hoogten is hy verslagen: hoe zijn de helden gevallen? En verkondigt 't niet te Gath / en boodschapt 't niet op de straten van Askelon: op dat de dogters der Philistynen haar niet verbyden / op dat de dogters der onbesnedenen niet opspringen van vzeugde. Gy bergen van Gilboa / nog bauw / nog regen moet zijn op u / nog helden der h' f offeren: want aldaar is der helden schuldina delijk weg gewoopen / de schuld Sauls / als of hy niet gezealdt ware geweest met olie. Van 't bloed der verslagenen / van 't vette der helden / en werd Jonathans hooze niet agterwaards gezeiden; en Sauls zwaard heerde niet ledig weder. Saul en Jonathan / die beminde / en die liefseijke in haar leven / zijn ook in haren dood niet gescheiden: zy waren ligter van arenden / zy waren sterker dan leeuwen. Gy dogteren Israëls / weend over Saul: die u kiede met scharlaken / met weelden; die u cierraad van goud deed vzygen over uwe kleedinge. Hoe zijn de helden gevallen in 't midden van den strijd? Jonath in is verslagen op uwe hoogten. Ik ben benaut om u went wil / mijn vzoeder Jonathan; gy waart my zeer heijst: uwe liefde was my wonderlijker dan liefde der vzyben. Hoe zijn de helden gevallen / en de strijdwapenen verloren?



Het ij. Capittel.

En het geschiede daar na dat David den Heere vzaagde/zeggende; Zal ik optrekken in eene der steden Juda? en de Heere zeide tot hem; Crekt op: en David zeide; Maar heen zal ik optrekken? en hy zeide; Na Hebron. Also toog David derwaarts op/ als ook zyne twee inghen; Ahinoam de Hitzreëlitische/ en Abigail/ Nabalg/ des Carmeliterz/ huisvroude. Ook deed David zyne mannen op trekken/ die by hem waren/ een ygelijk met zyn huisgezint: en zy woonden in de steden Hebrons. Daar na kwamen de mannen van Juda/ en zalfden aldaar David tot een Koning over het huis Juda: Doe voorschapten zy David/ zeggende; Het zyn de mannen van Jabes in Sileab/ die Saul begraven hebben. Doe zond David boden tot de mannen van Jabes in Sileab: en hy zeide tot hen; Gzegend zyt gy den Heere/ dat gy deze welbadigheid gedaan hebt aan ulwen heere/ aan Saul/ en hebt hem begraven. Zo doe nu de Heere aan u welbadigheid en trouwe: en ik ook/ ik zal aan u dit goede doen/ dewyl gy u deze zake gedaan hebt. En nu/ laat ulw handen sterck zyn/ en zyt dapper/ dewyl ulw heer Saul gestorven is: en ook hebben my die van den huize Juda tot Koning over hen gezalf. Abner nu/ de zone van Ner/ de Hitzreëlitische/ overte dien Saul gehad had/ nam Ishobabth Sauls zone/ en voerde hem over na Mahanaim. En maakte hem ten Koning over Gilead/ over de Aschurken/ over Hitzreëlitische/ over Ephraim/ over Benjamin/ en over ganisch Israëel. Veertig jaar was Ishobabth/ Sauls zoon/ oud/ als hy Koning werd over Iisrahel. En hy reerde het twee jaar: alle nlykt oie van den huize Juda volgden David na. Het getal nu der dagen/ die David Koning geweest is te Hebron/ over het huis Juda/ is zeven jaren/ en zes maanden. Doe toog Abner/ de zone van Ner/ uit met de knechten Ishobabths/ des zoons Sauls/ van Mahanaim na Gibeon. Joab/ de zone van Zeruja/ en de knechten Davids togen ook uit/ en zy ontmoetede malshanderen by den vuer Gibeon: en zy bleven/ deze aan deze zijde des vaders/ en die aan geene zijde des vaders. En Abner zeide tot Joab; Laat

zigt nu de jongens opmaken/ en dooz onse aangezigt speelen en Joab zeide; Laat ze zigt opmaken. Doe maakten zig op/ en gingen over in getale/ twaalf van Benjamin/ te weten dooz Ishobabth/ Sauls zone/ en twaalf van Davids knechten. En d'ene greep den anderen by den kop/ en [stiet] zyn zw. erd in de zyde des anderen; en zy vielen t'zamen: daar van noemde men dezelve/ plaats Chelkath Hazurim/ die by Gibeon is. En daar was op dien zelven dag/ een g. nisch zeer harde stryd: Dooz Abner/ en de mannen Israëls/ werden dooz het aangezigte der knechten Davids geslagen. Nu waren aldaar drie zonen van Zeruja/ Joab/ Abisai/ en Afabel: en Afabel was ligt op zyn voeten/ als eene der rheen/ die in het veld zyn. En Afabel jaagde den Abner agter na: en hy wech niet/ om van agter Abner ter rechte ofte ter linkerhand af te gaan. Doe zag Abner agter zig om/ en zeide; Zyt gy dit Afabel? hy zeide; Ik bin het. En Abner zeide tot hem; Wylt tot uwe rechterhand/ of tot ulw linkerhand/ en ghypt u een van die jongens/ en neemt dooz u afgevaat: maar Afabel wilde niet afwijken van agter hem. Doe voer Abner wyders voort/ zeggende tot Afabel; Wylt af van agter my: waarom zal u u ter aarden slaan? hoe zou u dan myn aangezigte opheffen dooz ulwen broeder Joab? Maar hy weigerde af te wiken; zo sloeg hem Abner met het agterste van de spies aan de vijsc ribbe/ dat de spies van agter hem uit ging; en hy viel aldaer/ en stert op zyn plaats: en t' geschiede/ dat alle die tot de plaats kwamen/ alwaar Afabel gevallen en gestorven was/ staan bleven. Maar Joab en Abisai jaagde Abner agter na: en de zonen ginen onder als zy gekomen waren tot den heuvel van Emma/ dewelke is dooz Giah op den berg der woestyne Gibeon. En de kinderen Benjamin verzamelde zig agter Abner/ en woerden tot eenen hoop: en zy stonden op de spitsen van een heuvel. Doe riep Abner tot Joab/ en zeide; Zal dan het zwaard leuninglyk verreeen? en weet gy niet dat het int laatste bitterheid zal zyn? en hoe lange zult gy den volke niet zeugen/ dat zy wederkeren van hare broederen te verhoigen? En Joab

zeide

zeide; [Zo waaragtig als] God leeft/ t'ware dat gy gesproken had/ zekerlyk het volk zoude al doe van den moogen af weggeboert zyn getoert/ een ygelijk van zinen broeder te verholgen. Doe bleef Joab met de vrouwen/ en al het volk stond stil/ en jaagden Israëel niet meer agter na/ en boeren niet wyders voort te strepen. Abner dan en zyne mannen gingen dien zelven gantschen nacht over t' veld: en zy gingen over de Jordane/ en wandelen het gantsche Bithzon dooz/ en kwamen tot Mahanaim. Joab herde ook weder van agter Abner/ en verzamelde t' gantsche volk: en daar werden van Davids knechten gemint/ negentien mannen en Afabel. Maar Davids knechten hadden van Benjamin/ er over Abners mannen geslagen: drie honderd en zestig mannen waren er dood gebleven. En zyn namen Afabel op/ en begroefden hem in zyn vaders graf/ dat te Bethlehem was: Joab nu en zyne mannen/ gingen den gantschen nacht/ dat hen het licht aanbrazte te Hebron. Het ij. Capittel.

En daar was een lange krigg tusschen den huize Sauls/ en tusschen den huize Davids: Dooz David ging en werd sterker/ maar die van den huize Sauls gingen en werden zwakker. En David werden zonen geboren te Hebron: Zyn eerst-gedoren nu was Amnon/ van Achinoam de Hitzreëlitische. En zyn tweede was Chileab/ van Abigail/ Nabalg/ des Carmeliterz huisvroude: en de derde/ Abisalom/ de zone van Maacha/ de dogter van Calmai/ Koning van Gesur: En de vierde Adonia/ de zone van Haggith: en de vijfde Sephathia/ de zone van Abital: En de zesde Ahizeam/ van Eglia/ Davids huisvroude: Deze zyn David geboren te Hebron. Certwyl die krigg was tusschen den huize Sauls/ en tusschen den huize Davids/ zo geschiede het/ dat Abner zig sterkte in den huize Sauls. Saul nu had een bywyl gehat/ welkers naam was Hizpa/ dogter van Aija: en [Ishobabth] zeide tot Abner; Waarom zyt gy ingegaan tot myn vaders bywyl? Doe ontstak Abner zeer over Ishobabths woorden/ en zeide; Ben ik dan een hondstap/ ik die t'gens Juda/ aan den huize Sauls ulw v.

berg/ aan zyne broederen/ en aan zyne ziele/ den herden welbadigheid doe/ en u niet overgelevert het in Davids hand? dat gy heeden aan my onderzoekte de ongerechtigheid eener vroude? God doe Abner zo/ en doe hem zo daar toe/ dooz zeker/ gelyk als de Heere David getooren heeft/ dat ik eben also aan hem zal doen; Overhengende t' Koninkryk van den huize Sauls/ en oprigtende den stoel Davids over Israëel/ en over Juda/ van Dan tot Berseba toe. En hy konde Abner doozder niet een woord antwoorden/ om dat hy hem vreesde. Doe zond Abner boden dooz zig tot David/ zeggende; Wien is t' land? zeggende [wyders]; Maakt ulw verbond met u/ en ziet/ myne hand zal niet u zyn/ om ganisch Israëel tot u om te heren. En hy zeide; Dooz een ding begeert ik van u/ zeggende; Gy zult myn aangezigte niet zien/ t' zy dat gy Michal/ Sauls dogter/ te voren ontzegt/ als gy komt om myn aangezigte te zien. Ook zond David boden tot Ishobabth/ den zone Sauls/ zeggende; Geeft [my] myn guld/ om Michal/ die ik my met honderd voozhuiden der Philistynen ondertrouwt heb. Ishobabth dan zond henen/ en nam ze van den man van Philiel/ den zone van Laig. En haar man ging met haar/ al gaande en toevende agter haar tot Bitharim toe: Doe zeide Abner tot hem; Gaat weg/ keer weder; en hy kerde weder. Abner nu had voozden met de Oosten van Israëel zeggende; Gy hebt David te voren sarg tot een Koning over u begerd. Zo doet het nu: want de Heere heeft tot David gesproken/ zeggende; Dooz de hand Davids/ mijnz kragt/ zal ik myn volk Israëls verlossen van de hand der Philistynen/ en van de hand aller harer vyanden. En Abner sprak ook dooz de ooren Benjamin; dooz ging Abner ook henen/ om te Hebron vooz Davids ooren te spreken alles/ wat goed was in de oogen Israëls/ en in de oogen van het gantsche huis Benjamin. En Abner kwam tot David te Hebron/ en twintig mannen met hem; en David maakte Abner/ en de mannen/ die met hem waren een maaltyd. Doe zeide Abner tot David; ik zal my opmaken/ en heeren gaan/

vergaderen gantsch Iſraël tot mynen  
 heere den koning / dat zy een verbond met  
 u maken / en gy regeerd / over alles / dat uw  
 ziele begeerd: Also liet David Abner gaan /  
 en hy ging in vrede. En ziet / Davids kneeg-  
 ten en Joab kwamen van een hende / en  
 bragten met hen eenen grooten roof: Abner  
 nu / die was niet by David te Hebron; want  
 hy had hem laten gaan / en hy was gegaan  
 in vrede. Als nu Joab / en't gantsche heir / dat  
 met hem was / aan kwamen / zo gaben zy Jo-  
 ab te kennen / zeggende; Abner / de zone van  
 Ner / is gekomen tot den koning / en hy heeft  
 hem laten gaan / en hy is gegaan in vrede.  
 Doe ging Joab tot den koning in / en zeide:  
 Wat hebt gy gedaan? Ziet / Abner is tot u ge-  
 komen; waarom nu hebt gy hem laten gaan /  
 dat hy zo by u is weggegaan? Gy kent Ab-  
 ner / den zoon van Ner / dat hy gekomen is  
 om u te overreden: om te weten uw en uit-  
 gang / en uw en ingang / ja om te weten alles  
 wat gy doet. En Joab ging uit van David /  
 en zond Abner boden na / die hem wederom  
 haalden van den hoornut van Sira: maar  
 David wist't niet. Als nu Abner weder tot  
 Hebron kwam / zo leidde hem Joab ter zyden  
 af in het midden der poort / om in der stilte  
 niet hem te spreken: en hy sloeg hem aldaar  
 aan de vyfde ribbe / dat hy sterft / om zyns  
 broeders Asahels bloeds wille. Als David dat  
 daar na hoorde / zo zeide hy: Ik ben onschul-  
 dig / en mijn koningryk / by den heere / tot in  
 seuwigheid / van den bloede Abners / des  
 zoon van Ner. Het blyve op den hof Joabs /  
 en op't gantsche huis zyns vaders: en daar  
 woode van den huize Joabs niet afgraven /  
 die eenen bloed hebbe / en melaat zy / en zig  
 aan den stak houde / en doot't zweerd valle /  
 en brood gebrek hebbe. Also hebben Joab /  
 en zyn broeder Abisa / den Abner dood gesla-  
 gen / om dat hy haren broeder Asahel te Gi-  
 beon in den strijd gedood had. David dan  
 zeide tot Joab / en tot al het volk / dat hy  
 hem was; Scheurd uw ekleeren / en gozd  
 zakken aan / en we- klaagt doot Abner hee-  
 nen: en de koning David ging agter de bare.  
 Als zy nu Abner te Hebron bezoeven / zo  
 hief de koning zyn stemme op / en weende by  
 Abners graf; ook weende al het volk. En de

koning maakte een klage over Abner / en  
 zeide; Is dan Abner gestorven / als een  
 dwaas sterft? Uw handen waren niet ge-  
 bonden / nog uw voeten in kopere boesjen  
 gedaan; [maar] gy zijt gevallen / gelyk men  
 valt boot't aangezicht van kinderen der ber-  
 keerdheid: doe weende het gantsche volk  
 nog meer over hem. Daar na kwam al't volk  
 om David brood te doen eten / als het nog  
 dag was: maar David zwor / zeggende;  
 God doe my zo / en doeder zo toe / indien ik  
 boot't ondergaan der zonnen brood / of niet  
 wat smake! Als al het volk dit vernam / zo  
 was het goed in hare oogen: alles / zo als de  
 koning gedaan had / was goed in de oogen  
 des gantschen volks. En al dat volk / en  
 gantsch Iſraël / merkten te dien zelven dage /  
 dat het van den koning niet was / dat men  
 Abner / den zoon van Ner / gedood had.  
 Doozt's zei de koning tot zyn knechten: Weet  
 gy niet / dat te deze dage een Dozt / ja ren  
 brode in Iſraël / gevallen is? Maar ik ben he-  
 den te der / en gezalt ten koning; en de man-  
 nen / de zonen van Zeruja / zyn harder dan ik:  
 de heere zal den brooddoeder vergelden na  
 zyne boosheid. Het iv. Capitel.

Als nu Sauls zoon hoorde / dat Abner te  
 Hebron gestorven was / werden zyne  
 handen slap / en gantsch Iſraël werd ver-  
 schrikt. En Sauls zoon had twee mannen /  
 Oversten van benden: de naam des eenen  
 was Baena / en de naam des anderen He-  
 chab / zoonen Timmons des Beerothiters /  
 van de kinderen Benjamin: want ook Be-  
 roth van Benjamin gerekend werd: En de  
 Beerothiten waren geloden na Githaim /  
 en waren aldaar bzeembelingen tot op dezen  
 dag. En Jonathan Sauls zoon / had een  
 zoon / die geslagen was aan beide voeten:  
 vijf jaren was hy oud / als het gerugt van  
 Saul en Jonathan uit Iſraël kwam / en  
 zyne voedster hem opnam / en blugtede; en  
 het geschiede / als zy haastede om te blug-  
 ten / dat hy viel / en kreupel werd / en zyn  
 naam was Mephiboseth. En de zoonen Tim-  
 mons des Beerothiters / Rechab en Baena  
 gingen heenen / en kwamen ten huize van  
 Achiseth / als de dag heet gewozen was:  
 en hy lag op de slaapstede in den middage.

En

En zy kwamen daar in tot het midden des  
 huizes / [als] zullende tarwe halen; en sloe-  
 gen hem aan de vyfde ribbe: en Rechab en  
 zyn broeder Baena ontkwamen. Want zy  
 kwamen in huis als hy op zyn bedde lag /  
 in zyne slaapkamer / en sloegen hem / en doo-  
 den hem / en hielden zyn hoofd af: en zy  
 namen zyn hoofd / en gingen heenen des  
 weegs op den vlakken helde den gantschen  
 nacht. En zy bragten het hoofd Achiseths tot  
 David te Hebron / en zeiden tot den koning;  
 Ziet / daar is het hoofd Achiseths / des zoon  
 Sauls / uwes vyands / die uw ziele zocht:  
 also heeft de heere mynen heere den koning  
 te dezen dagen wrake gegeven / van Saul /  
 en van zynen zade. Maar David antwoorde  
 Rechab en zyn broeder Baena / den zonen  
 Timmons / des Beerothiters / en zeide tot  
 hen: [Zo waaragtig als] de heere leeft /



die myne ziele uit alle benaautheit verlost  
 heeft: Bewijs ik dien / dien my boodschap-  
 te / zeggende: Ziet / Saul is dood; daar  
 hy in zyn oogen was / als een die goede  
 boodschap bragt; nogtans gegrepen / en te  
 ziklag gedood heb: hoewel hy [meende]  
 dat ik hem boden-loon zoude geben: Hoe  
 veel te meer / wanneer godlooze mannen /  
 eenen rechtbeerdigen man in zyn huis op  
 zyn slaapstede hebben gedood? nu dan zou-  
 de ik zyn bloed van uw handen niet eis-  
 schen / en u van der aarden weg doen? En  
 David gebood zyne jongens / en zy dooden  
 ze / en hielden hare handen en hare voeten  
 af / en hingen ze op den vyber te Hebron:  
 maar het hoofd Achiseths namen zy / en  
 bezoeven't in Abners graf te Hebron,

Het v. Capitel.

Doe kwamen alle stammen Iſraels tot Da-  
 vid te Hebron: en zy spraken / zeggende;  
 Ziet wy / uw gebede / uw vleesch zyn  
 wy. Daar toe ook te voeren / doe Saul kon-  
 ning over ons was / waart gy Iſraël uitvoe-  
 rende / en inbrengende: Ook heeft de heere  
 tot u gezegd; Gy zult mijn volk Iſraël weid-  
 den / en gy zult tot een Doozganger zyn over  
 Iſraël. Also kwamen alle Oubsten Iſraels  
 tot den koning te Hebron / en de koning Da-  
 vid maakte een verbond met hen te Hebron /  
 boot't aangezigt des heeren: en zy zaiden  
 David tot koning over Iſraël. Dertig jaar  
 was David oud / als hy koning werd: veertig  
 jaar heeft hy geregeert. Te Hebron re-  
 geerde hy over Juda zeven jaren / en zes  
 maanden: te Jerufalem regeerde hy drie en  
 dertig jaar over gantsch Iſraël en Juda. En  
 de koning toog met zyne mannen na Jeru-  
 salem / tegen de Jebusiten / die in dat land  
 woonden: En zy spraken tot David / zeg-  
 gende; Gy zult hier niet in komen / maar de  
 blinde en kreupelen zullen u afoppven / dat is  
 te zeggen; David zal hier niet in komen.  
 Maar David nam de burg Zion in / dezelve  
 is de stad Davids. Want David zeide ten  
 zelven dage; Al wie de Jebusiten staat / en  
 geraakt aan die water-gote / en die kreupelen /  
 en die blinde / die van Davids ziele geshaat  
 zyn / [die zal tot een hoofd / en tot een Over-  
 ste zyn:] daarom zaid men; Een blinde en  
 kreupel zal in't huis niet komen. Also  
 woonde David in de burg / en noemde die /  
 Davids stad: En David bouwde rontom  
 van Milla af / en binnentwaart. David  
 nu ging geduriglyk boot / en werd  
 groot: Want de heere / de God der heir-  
 scharen / was met hem. En Hiram de koning  
 van Tyrus / zond boden tot David / en ced-  
 renhout / en timmerlieden / en metzelaars:  
 En zy bouwden David een huis. En David  
 merkte / dat de heere hem tot een koning  
 over Iſraël bevestigt had / en dat hy zyn  
 koningryk verheven had / om zyns volks  
 Iſraels wil. En David nam meer vrouwen /  
 en wijven van Jerufalem / na dat hy van  
 Hebron gekomen was: En David werden  
 meer zoonen en dogteren geboren. En

25

11



dit zijn de mannen d. r gener / die hem te Jeru-  
salem geboren zijn: Schammua / Scho-  
bab / Nathan / Salomo: Abchur / El schua  
Nepheg / Iaphia: Eufchama / Eij da / ei  
Eijhelet. Als nu de Philistynen hoorde  
dat hy David ten Koning over Israël ge-  
zigt hadden: zo togen alle Philistynen op om  
David te zoeken: en David / dat horende /  
toog af na de burch. En de Philistynen kwa-  
ren en verspreiden zig / in dale Gephaim  
Zo vragde David den Heere / zeggende;  
Zal ik optrekken tegen de Philistynen:  
zult gy ze in myne hand geven? en de Heere  
zeide tot David; Crekt op / want ik zal de  
Philistynen zekerlijk in uwe hand geven.  
Doe kwam David te Baal Perazin; en  
David sloeg ze aldaar / en zeide; De Heere  
heeft myne vyanden vooz mijn aangezigt  
gescheurd / als een scheure der wateren  
daarom noemde hy den name derzelver  
plaats / Baal Perazin. En zy lieten hare af-  
goden aldaar: En David en zyne mannen /  
namen ze op. Daar na togen de Philistynen  
weder op: en zy verspreiden zig / in den dale  
Gephaim. En David vragde den Heere / de  
welke zeide; Gy zult niet optrekken; [maar]  
trekt om tot agter hen / dat gy aan hen ko-  
met van tegen over de moerbezien-bomen.  
En 't geschiede / als gy hoorde het geruis van  
eenen gang in de toppen der moerbezien-  
bomen / dan rept u: want als dan is de  
Heere vooz uw aangezigt uitgegaan / om  
't heitleger der Philistynen te slaan. En  
David deed also / gelijk als de Heere hem ge-  
boden had: En hy sloeg de Philistynen van  
Geba af tot dat gy komt te Gezer.!

Het vi. Capituel.

Daar na verzamelde David wederom alle  
uitgelezene in Israël / dertig duizend  
En David maakte zig op / en ging henen met  
al't volk dat by hem was / van Baalm Suba  
om van daar op te bzingen de Arke Godes /  
by welke de naam word aangeropen / de  
naam des Heeren der heitscharen / die daar  
op woont tusschen de Cherubim. En zy voer-  
den de Arke Godes op een nieuwen wagen  
en haalden ze uit den huize Abinabab / dat  
op een heubel is: En Uza en Ahio / Abina-  
bab's zonen / leidden den nieuwen wagen. Doe

zy hem nu uit den huize Abinabab / dat op  
den heubel is / met de Arke Godes / loeg voer-  
den / zo ging Ahio vooz de Arke heenen; En  
David / en het gantsche huis Israëls speelden  
vooz 't aangezigt des Heeren / met allerlei  
snaren-spel van denmen-houte: als met  
harpen / met luten met trommen / oolk met  
schellen / en met cymbalen. Als zy nu kwa-  
men tot aan Bethshon / dozschvoer / zo strekte  
Uza [zyne hand] uit aan de Arke Godes / en  
hield ze / want de runderen struikelden. Doe  
ontstak de toorn des Heeren tegen Uza / en  
God sloeg hem aldaar / om deze onbedagt-  
zaamheid: en sterft aldaar by de Arke Godes.  
En David ontstak / om dat de Heere een  
scheure gescheurd had aan Uza: en hy noem-  
de dezelve plaats Perez Uza / tot op dezen  
dag. En David vresde den Heere ten zelven  
dage: en hy zeide; Hoe zal de Arke des Heeren  
tot my komen? David dan wilde de Arke des  
Heeren niet tot zig [laten] verbzngen in de  
stad Davids; maar David deed ze afwyken in  
't huis Obed-Edoms / des Gethiters. En de  
Arke des Heeren bleef in 't huis Obed-  
Edoms / des Gethiters / drie maanden: en de  
Heere zegende Obed-Edom en zyn gantsche  
huis. Doe boodschapte men den Koning Da-  
vid / zeggende: De Heere heeft 't huis Obed-  
Edoms / en al wat hy heeft / gezegend om de  
Arke Godes wille: Zo ging David heenen / en  
haalde de Arke Godes uit den huize Obed-  
Edoms opwaards in de stad Davids / met  
vzeugde En 't geschiede / als zy / die de Arke  
des Heeren droegen / zes treden voozgetre-  
den waren: dat hy offen en gemest [was] of-  
verde. En David huppelde met alle magt  
vooz het aangezigt des Heeren: En David  
was omgozd met een linnen lijfrok. Uza  
vragten David / en het gantsche huis Is-  
raëls / de Arke des Heeren op; met ge-  
juich / en met geluit der basunen. En  
't geschiede / als de Arke des Heeren in  
de stad Davids kwam / dat Michal / Sauls  
dogter / vooz de venster uitzag: Als zy  
nu de Koning David zag spzngende en  
huppelende vooz het aangezigt des He-  
eren / veragteden zy hem in haar herte.  
Doe zy nu de Arke des Heeren indzag-  
ten / stelden zy die in haare plaats / in 't

mit-

midten der tente / die David vooz haar ge-  
spannen had: en David offerde vzaand-offeren  
vooz des Heeren aangezigt / en dank offeren.  
Als David geëindigt had het vzaand-offer en  
de dank offeren te offeren / zo zeggende hy 't  
volk in den name des Heeren der heitscha-  
ren. En hy deed uit aan den gantschen vol-  
ke / aan de gantsche menigte Israëls / van de  
mannen tot de vzaouwen toe / een ygeint een  
vzoodtkoel / n een yhoon stuk [vleesch] en  
een ystich [wyn]. Doe ging at dat vo k hee-  
nen een ygeint na zyn huis. Als nu David  
weder kwam / om zyn huis te zegenen / ging  
Michal / Sauls dogter / uit / David te ge-  
moet / en zei e; Hoe is heden de Koning van  
Israël verheerlijkt / die zig heben vooz de  
oogen van de dienstmaagden zynet dieng-  
knegten heeft ontbloot / gelijk een van de  
ydelheden zig onbeschambelyk ontbloot?  
Maar David zeide tot Michal; Vooz het  
aangezigt des Heeren / die my verkoren  
heeft vooz uw vader / en vooz zyn gantsche  
huis / my juist lende tot ren Voozanger o-  
ver 't volk des Heeren over Israël: Ja ik zal  
spelen vooz 't aangezigt des Heeren. Ook  
zal ik my nog geringer houden dan also / en  
zal needrig zyn in myne oogen / en mer  
dienstmaagden: Maar van gy gezeid hebt  
met dezelve zal ik verheerlijkt wozen. Mi-  
chal nu / Sauls dogter / had geen kind / tot  
den dag harys doods toe.

Het vij. Capituel.

En het geschiede als de Koning in zyn huis  
zat / en de Heere hem ruste gegeven had  
van alle zyne vyanden tot omme; Zo zeide  
de Koning tot den Propheet Nathan; Ziet  
dog / ik wone in een ceeren huis / en de  
Arke Godes woont in 't midden der gozdy-  
nen En Nathan zide tot den Koning; Gaat  
heenen / doet al wat in uw herte is: want de  
Heere is met u. Maar het geburde in bezei-  
de nagt / dat het woord des Heeren tot Na-  
than geschiede / zegende. Gaat en zigt tot  
mijn knecht / tot David; Zo zeid de Heere:  
Zoud gy my een huis bouwen / tot mijn wo-  
ninge? Want ik heb in geen huis gewoont  
van dien dage af / dat ik de kinderen Israëls  
uit Egypten oppoerde / tot op deze dag:  
maar ik heb gewandeld in zene tente en

in een tabernakel. Overal / waar ik met al  
de kinderen Israëls heb gewandeld / heb ik  
wel een woord gesproken met eenen der  
stamm n Israëls / dien ik bevolen heb mijn  
volk Israëls te weiden / zeggende: Maar om  
houwt gy my niet een ceeren huis? Du-  
dan / also zult gy tot mijn knecht / tot David  
zeggen; Zo zeid de Heere der heitscharen; Ik  
heb u genomen van de schaaps-kooie / van  
agter de schapen / dat gy een Voozanger  
zoude zyn over mijn volk / over Israël.  
En ik ben niet u geweest over al / waar gy  
gegaan zyt / en heb al uw vyanden vooz uw  
aangezigt uitgeroerd: En ik heb u eenen  
grooten naam gemaakt / als den naam der  
Gzooten / die op der aarden zyn. En ik heb  
vooz mijn volk / vooz Israël / een plaats be-  
steit / en hem geplant / dat hy aan zyn plaats  
woone / en niet meer heen en weder gezeben  
wozde: en de kinderen der verkerdheid zul-  
len hem niet meer verbzinken / gelijk als in 't  
eerste / En van dien dag af / dat ik geboren  
heb Kigters te wezen over mijn volk Is-  
raël; Dog u heb ik rust geg ven van uw  
vyanden: Ook geeft de Heere te stemmen / dat  
de Heere u een huis maken zal. Wanneer u  
dagen zullen verbult zyn / en gy met uw va-  
deren zult ontslapen zyn / zo zal ik u zaad na  
u doen opstaan / dat uit uw lyde vooz komen  
zal / en in zal zyn Koningrijk bevestigen.  
Die zal myn name een huis bouwen: ik zal  
den noel zyns Koningrijks bevestigen tot  
in eeuwigheid. Ik zal hem zyn tot eenen va-  
der / en hy zal my zyn tot een zoon; Welke  
als hy misdoet / zo zal ik hem met een  
menschen-roede / en niet plagen der men-  
schen kinderen straffen. Maar myne goeder-  
ter-nheit zal van hem niet wyken / gelijk  
als ik [die] weggenomen heb van Saul / dien  
ik van vooz uw aangezigt heb weggenom-  
men. Dog u huis zal bestendig zyn / en u Kro-  
ningrijk tot in eeuwigheid / vooz uw aange-  
zigt: uw stoel zal vast zyn tot in eeuwig-  
heid. Ma alle deze woorden / en na dit gant-  
sche gezigt / also spzad Nathan tot David.  
Doe ging de Koning David in / en bleef vooz  
't aangezigt des Heeren: en hy zeide; Wie ben  
ik / Heere Heere / en wat is mijn huis / dat gy  
my tot hier toe gebzagt hebt? Daar toe is

dit

dit in uwē oogēn nog klein geweest / Heere / maar gy hebt ook over 't huis uwes knechts gesproken tot van verre heenen: en dit [na] de wet der menschen / Heere Heere! En wat zal Dabid nog meer tot u spreken? want gy kent uwē knecht / Heere Heere. En uwes woords wille / en na uw herē hebt gy alle deze goete dingē u gedaan om aan u wēn knecht bekent te maken. Daarom zijt gy groot / Heere God: want daar is niemand geijst als gy / en daar is geen God dan alleen gy / na alles / dat wy met onze oren gehoort hebben. En wie is / gelijk in volk / gelijk Israēl een eenig volk op aarden / 't welk God is heuen gegaan zig tot een volk te verlossen / en om zig reuen name te zetten / en om booz u sieden deze groote en verscheijde inge dingē te doen aan uw land / booz 't aang zigte uwes volks / dat gy u uit Egypten verlost hebt / de Heidenen / en haar goden [verdybende.] En gy hebt uw volk Israēl u bevestigd / u tot een volk / tot in eeuwigheid: en gy / Heere / zijt hen tot eenen God geworden. Nu dan / Heere God / doet dit woord / dat gy over uwē knecht / en over zijn huis gesproken hebt / vestaan tot in eeuwigheid: en doet gelijk als gy gesproken hebt. En uwē naam werde groot gemaakt tot in eeuwigheid / dat men zegge; De Heere der heerscharē is God over Israēl: en het huis uwes knechts Dabids zal bestendig zijn booz uwē aangezigtē. Want gy Heere der heerscharē / gy God Israēls / gy hebt [booz] de ooren u wes knechts geopenbaard / zeggende; Ik zal u een huis bouwen: daarom heeft uw knecht in zijn herte gebonden / dit gebed tot u te sieden. Nu dan / Heere Heere / gy zijt die God / en uwē woorden zullen waarheid zijn: en gy hebt dit goede tot uwē knecht gesproken. Zo weltebe 't u nu / en zegend het huis uwes knechts / dat 't in eeuwigheid booz uwē aangezigtē zy: want gy Heere Heere hebt [het] gesproken / en met uwē zegen zal uwē knechts huis gezegend worden in eeuwigheid.

Het vij. Capittel.

En 't geschiede daar na / dat Dabid de Philistijnen sloeg / en bracht ze onder: en Dabid nam Mefeg Amma uit der Philistijnen hand. Ook sloeg hy de Moabitēn / en

mat ze [met] een snoer / doende haar ter aarde neder liggen; en hy mat [met] twee snoeren om te daden / en [met] een vol snoer om in 't leven te laren: also werden de Moabitēn Dabid tot knechten / brennende geschenken. Dabid sloeg ook Hadabezer / den zoone Herchob / den Koning van Zoba; Doe hy heuen toog om zyne hand te wenden na de riviere Phrac. En Dabid nam hem duizent [wagens] af / en zeven honderd ruiters / en twintig duizend man te voet: en Dabid ontzenuwde alle wagenpaerden / en hield daar van honderd wagens overig. En de Syriers van Damasco kwamen om Hadabezer / den Koning van Zoba / te helpen: maar Dabid sloeg van de Syriers twee en twintig duizend man. En Dabid leidde bezettingen in Syrien van Damasco / en de Syriers werden Dabid tot knechten / brennende geschenken: en de Heere behoevede Dabid overal / waar hy heuen toog. En Dabid nam de goude schielden / die by Herchob / dabezers knechten geweest waren / en bracht ze te Jerusalem. Daar tot nam de Koning Dabid zeer veel kopers uit Bethlach / en uit Berohai / Hadabezers sieden. Als nu Choi de Koning van Hamath hoorde / dat Dabid 't gantsche heir Hadabezers geslagen had: So zond Choi zijn zonen Horam tot de Koning Dabid / om hem te vragen na [zinen] welstand / en om hem te zegenen van wagen dat hy tegen Hadabezer gekrijgt en hem gylag: n had; (Want Hadabezer boerde steeds krijt tegen Choi: ) en in zyne hand waren zilverē vaten / goude vaten / en koperē vaten; Welke de Koning Dabid ook den Heere heiligde; met 't zilber / en 't goud / dat hy ghevoert had / van alle Heidenen / die hy [sig] onderwoopen had: Van Syrien / van Moab / van de kinderen Ammons / van de Philistijnen / van Amath / en van den roef Hadabezers / des zoons Herchob / des Konings van Zoba. Ook maakte [sig] Dabid eenen naam / als hy weder kwam / na dat hy de Syriers geslagen had / in 't Zoutdal / agtien duizend. En hy leidde bezettingen in Edom / in gantsch Edom leidde hy bezettingen / en alle Edomiten werden Dabid tot knechten: En de Heere behoevede Dabid overal / waar hy heuen toog. Also regeerde Dabid over gantsch

gantsch Israēl: en Dabid deed zynen gantschen volke recht en gerechtigheid. Zoab nu / de zone van Zeruja / was over het heir: en Josaphat / zone van Achisub / was Cancellier. En Zadok / Ahitub's zone / en Ahimelech / Ahjathars zone / waren Priesters; en Seraja was Schryver. Daar was ook Benaja / zone van Jojada / met de Crethi / en de Plethi; maar Dabids zonen waren Princen

Het ix. Capittel.

En Dabid zeide; Als er nog iemand die overgebleven is van den huize Sauls; dat ik welbadigheid aan hem doe / om Jonathans wille: Het huis Sauls nu hadde eenen knecht / wiens name was Ziba; en zy riepen hem tot Dabid / en de Koning zeide tot hem; Zijt gy Ziba? en hy zeide; Uw knecht. En de Koning zeide; Als er niet nog iemand van den huize Sauls / dat ik Gods welbadigheid by hem doe? Doe zeide Ziba tot den Koning; Daar is nog een zone van Jonathān / die geslagen is aan beide voeten. En de Koning zeide tot hem; Waar is hy? en Ziba zeide tot den Koning; Ziet hy is in den huize Machirs / des zoons Ammiels / te Lodebar. Doe zond de Koning Dabid heenen / en hy nam hem uit den huize Machirs / des zoons Ammiels / van Lodebar. Als nu Mephiboseth / de zone Jonathans / des zoons Sauls / tot Dabid in kwam / zo viel hy op zijn aangezigt / en boog zig neber: en Dabid zeide / Mephiboseth! en hy zeide / Ziet / [hier] uwē knecht. En Dabid zeide tot hem; En vrees niet / want ik zal zekerlijk welbadigheid by u doen / om uwes vaders Jonathans wille: en ik zal u alle akkeren uwes vaders Sauls weder geven: en gy zult geduriglijk brood eeten aan myne tafel. Doe boog hy zig / en zeide; Wat is uwē knecht / dat gy omgezien hebt na eenen doden hond / als ik ben? Doe riep de Koning Ziba / Sauls jonge / en zeide tot hem; Al wat Saul gehad heeft / en zijn gantsche huis / heb ik den zone uwes heeren gegeven. Daarom zult gy booz hem 't land bearbeiden / gy / en uw zotten / en uwē knechten / en zult [de vrugten] inbrengen / op dat uwes heeren zone brood hebbe / dat hy eete; en Mephiboseth / uwes heeren zone / zal geduriglijk brood eeten aan

mijn tafel: Ziba nu / heb vijftien zonen / en twintig knechten. En Ziba zei tot den Koning; Na alles dat mijn heere de Koning zynen knecht gebied / also zal uwē knecht doen: Ook zou Mephiboseth / eetende aan mijn tafel / als een van des Konings zonen zijn Mephiboseth nu had eenen kleinen zone / wiens naam was Misha: en alle / die in den huize van Ziba woonden / waren Mephiboseth's knechten. Also woonde Mephiboseth te Jerusalem / om dat hy geduriglijk at aan des Konings tafel: en hy was kreupel aan beide zijn voeten.

Het x. Capittel.

En het geschiede daar na / dat de Koning der kinderen Ammons stierf: en zijn zone Hanun werd Koning in zijn plaatsje. Doe zei Dabid; Ik zal welbadigheid doen aan Hanun / den zone van Nahas / gelijk als zijn vader welbadigheid aan my gedaan heeft; Zo zond Dabid heenen / om hem booz den dienst zynen knechten te troosten over zynen vader: en de knechten Dabids kwamen in 't land der kinderen Ammons. Doe zonden de Vorsten der kinderen Ammons tot haren heere Hanun; Eert Dabid uwē vader in uwē oogēn / om dat hy troosters tot u gezonden heeft? En heeft Dabid zyne knechten niet daarom tot u gezonden / dat hy deze stad boozzoekē / en die versiede / en die omkeere? Poe nam Hanun Dabids knechten / en schoer haren haard half af / en sneed hare kiebederen half af / tot aan hare billen; en ijn liet ze gaan. Als zy dit Dabid lieten weten / zo zond hy hen te gemete; want deze mannen waren zeer beschaaft: en de Koning zeide; Wilt te Jericho tot dat uwē haard weder gewassen zal zijn / komt dan weder. Doe nu de kinderen Ammons zagen / dat zy zich by Dabid stinkende gemaakt hadden / zonden de kinderen Ammons heenen / en huurden de Syriers van Beth Herchob / en de Syriers van Zoba / twintig duizend voetvolks / en van den Koning van Maacha duizend man / en van de mannen van Cab twaalf duizend man. Als Dabid dit hoorde / zond hy Joab heuen / en het gantsche heir met de helden. En de kinderen Ammons togen uit / en stelden de slag-orden booz de deure der poorts; maar de

Sy.



Syriers van Zoba/en Rechob/en de mannen van Cob/en Maascha/ die waren byzonder in 't veld. Als nu Joab zag/dat de spitze des slag-ozdens tegen hem was/ van voren en van agteren/ zo verkooft hy uit alle uitgelezene van Israëls/en steldeze in ozden tegen de Syriers aan: En 't overige des volks gaf hy onder de hand zijns vzaeders Absai/ die 't in ozden stelen tegen de kinderen Ammons aan. En hy zeide: Zo de Syriers my te sterck zullen zyn/ zo zult gy my kunnen verlossen: en zo de kinderen Ammons u te sterck zullen zyn/ zo zal ik komen om u te verlossen. Weest sterck/en laat ons sterck zyn vooz ons volk/en vooz de steen onzes Godes: de Heere nu/ doe wat goed is in zyne oogen. Doe naderde Joab/en 't volk/dat by hem was/ tot den strijd tegen de Syriers: en zy vloeden vooz zy: aangezigt. Als de kinderen Ammons zagen/dat de Syriers vloeden/vloeden zy ook vooz 't aangezigt van Absai/en kwamen in de stad/en Joab keerde weder van de kinderen Ammons/ en kwam te Jerusalem. Doe nu de Syriers zagen/dat zy vooz Israëls aangezigt geslagen waren: zo bergaderten zy hen [weber] te zamen. En Hadarezer zond heenen/en deed de Syriers uitkomen/die op geene zyde der riviere zyn/en zy kwamen te Helam: en Sobach/Hadarezers konings-overste/ [toog] vooz haar aangezichte heenen. Als dat David toerd aangezigt/ verzamelde hy gantsch Israëls/en toog over de Jordane/en kwam te Helam: en de Syriers stelden [de slag ozden] tegen David aan/en strecken met hem. Maar de Syriers vloeden vooz Israëls aangezigt/ en David verfloeg van de Syriers zeventiender wagonen/ en veertig duizend ruiteren: Daar toe sloeg hy Sobach/haren konings-oversten/ dat hy aldaar stierf. Doe nu alle de koningen/ die Hadarezers knekten waren/ zagen/ dat zy vooz Israëls aangezigt geslagen waren/ maakten zy vrede met Israëls/ en dienden hen: en de Syriers vzesden den kinderen Ammons meer te verlossen.

Het xj. Capittel.

En 't geschiede met de wederkomst des jaars/ ter tijd/ als de koningen uit trecken/dat David/ Joab/ en zyne knekten met

hem/en gantsch Israëls henen zond/dat zy de kinderen Ammons verberben/en Nabba belegden zonden: Dog David bleef te Jerusalem. Zo geschiede 't tegen den avond-tijd/dat David van zyn leger opstond/ en wandelde op 't dak van Konings huis/en zag van het dak eene vrouw haar wassende: deze vrouw nu was zeer schoon van aanzien. En David zond heenen/ en onderzocht na deze vrouw: en men zeide; Ik dat niet Bathseba de dogter Eliams/ de huisvrouw van Uria den Hethiter: Doe zond David boden henen/ en liet ze halen/ en als zy tot hem ingekomen was/ lag hy by haar: (zy nu had haar van haar ontemigheid gezutverd:) daar na keerde zy weder na haar huis. En die vrouw werd zwanger: zo zond zy henen/en liet David weten/en zeide; Ik dien zwanger gemoozen. Doe zond David tot Joab/ [zeggende:] zend Uria/ den Hethiter/ tot my: en Joab zond Uria tot David. Als nu Uria tot hem kwam/ zo vzaagde David na den twelstand Joabs/ en na den twelstand des volks/ en na den twelstand des konings. Daarna zeide David tot Uria: Gaat af na u huis/en wascht u boeten: en doe Uria uit des konings huis/ uitging/ volgde hem een geregte des konings agter na. Maar Uria leide zig neder vooz de deure van des konings huis/ met alle de knechten zijns heeren: en hy ging niet af in zyn huis. En zy gaven 't David te kennen/ zeggende; Uria is niet afgegaan in zyn huis: vooz zeide David tot Uria; komt gy niet van de reize/ waarom zyt gy niet afgegaan in u huis? En Uria zeide tot David: De Arke/ Israëls/ en Juda/ blyven in de tenten; en mijn heere Joab/en de knechten mijns heeren zyn gelegd op 't open veld/ en zoude ik in mijn huis gaan/ om te eten/ en te drinken/ en by mijn huisvrouw te liggen? [zo waaragtig als] gy leeft/ en u ziele leeft/ indien ik deze zake doen zal. Doe zeide David tot Uria; Blijft ook heden hier/ zo zal ik u moorgen afzenden: Also bleef Uria te Jerusalem dien dag/en den anderen dag. En David nodigde hem/ zo dat hy vooz zyn aangezigt at en dronk/ en hy maakte hem dronken: daar na ging hy in den avond uit/ om zig neder te leggen op zyn leger/

met zyns heeren knechten/ maar ging niet af in zyn huis. Des moorgens nu geschiede 't/ dat David een brief schreef aan Joab: en hy zond [dien] vooz de hand van Uria. En hy schreef in dien brief/ zeggende: Steld Uria vooz aan tegen ober den sterkten strijd/ en keert van agter hem af/ op dat hy geslagen worde en sterve. Zo geschiede het/ als Joab op de stad gelet had/ dat hy Uria stelde aarde plaats/ waar van hy wist/ dat aldaar strijdbare mannen waren. Als nu de mannen der stad uitogen/ en met Joab strecken/ bielder van den volke/ van Davids knechten: en Uria de Hethiter sterf ook. Doe zond Joab heenen/ en liet David den gantschen handel dezez strijds weten. En hy beval den bode/ zeggende: Als gy zult geinbidt hebben den gantschen handel dezez strijds tot den koning uit te spreken: En het zal geschieden/ indien de ghemigheit des konings opkomt/en hy tot u zeid; Daarom zyt gy zo na aan de stad gekomen om te strecken? wist gy niet/ dat zy van de muur zouden schieten? Die sloeg Amimelech/ de zone Jerubbeshet/ toery niet een vrouw een stuk van een meulsteen op hem van de muur/dat hy te Chebez stierf: waarom zyt gy tot den muur genaderd: dan zult gy zeggen; Ik knegt Uria de Hethiter/ is ook dood. En de bode ging heenen/ en kwam in/ en gaf David te kennen alles/ daar hem Joab om uitgezonden had. En de bode zeide tot David; Die mannen zyn ons zeker te magtig geweest/ en zyn tot ons uitgetogen in 't veld: maar wy zyn tegen hen aan geweest tot aan de deure der poorte. Doe schoten de schutters van de muur af op uwe knechten/ dat 'er van des konings knechten dood gebleven zyn: en u knegt Uria de Hethiter/ is ook dood. Doe zeide David tot den bode/ zo zult gy tot Joab zeggen; Laat deze zake niet kwaad zyn in uwe oogen/ want 't zwaerd verteed zo wel dezen als genen: versterk u strijd tegen de stad/ en verstoort ze: versterkt hem also. Als nu de huisvrouw van Uria hoorde/ dat haar man Uria dood was/ zo droeg zy leed over haren heere. En als de rouwe was overgegaan/ zond David henen/en namze in zyn huis/en zy werd hem ter vrouwe/en waerde hem ee-

nen Zone: Dog deze zake/ die David gebaat had/ was kwaad in de oogen des heeren. Het xij. Capittel.

En de Heere zond Nathan tot David: Als die tot hem inkwam/ zeide hy tot hem; Daar waren twee mannen in eener stad/ de een rijk en de andere arm. De rijke had zeer veel Schapen en Kunderen. Maar de arme had gantsch niet/ van een eenig klein oylam/ dat hy gekogt had/ en had 't geboed/ dat het groot geworden was by hem/ en by zyne kinderen te gelijk: het at van zyne beete/ en dronk van zynen beker/ en sloep in zyn schoot/ en het was hem als een dogter. Doe nu den rijken man een wandelaar overkwam/ verschoonde hy te nemen van zyne Schapen/ en van zyn Kunderen/ om vooz den reizende man/ die tot hem gekomen was/ [wat] te bereyden: en hy nam des armen mans oylam/ en bereide dat vooz den man/ die tot hem gekomen was. Doe ontstak Davids toorn zeer tegen dien man: en hy zeide tot Nathan; Zo waaragtig als de Heere leeft/ de man/ die dat gedaan heeft/ is een kind des doods. En dat oylam zal hy vieroudig wedergeven/ daarom dat hy deze zake gedaan/ en om dat hy niet verschoont heeft. Doe zeide Nathan tot David; gij zyt die man/ zo zeid de Heere/ de God Israëls; Ik heb u ten koning gezalfd over Israëls/ en ik heb u uit Sauls hand gered. En ik heb u uwes heeren huis gegeven/ daar toe uwes heeren tughen in uwen schoot/ ja ik heb u 't huis Israëls en Juda gegeven: en indien 't weinig is/ ik zoude u alzulks en alzulks daar toe doen. Daarom hebt gy [dan] het woord des heeren veracht/ doende dat kwaad is in zyne oogen? Gy hebt Uria/ den Hethiter/ met den zwaerde verslagen/ en zyne huisvrouwe hebt gy u ter vrouwe genomen: en hem hebt gy met den zwaerde der kinderen Ammons dood geslagen. Nu dan/ het zwaerd zal van uwen huize niet afwyken tot in eeuwigheid: daarom dat gy my veracht hebt/ en de huisvrouw van Uria/ den Hethiter/ genomen hebt/ dat zy u ter vrouwe zy. Zo zeid de Heere; Niet ik zal kwaad over u berouwen uit uwen huize/ en zal uwe tughen nemen vooz u oogen/ en zal ze uwen naasten geven: die

die zal by uwe wyden liggen / booz de oogen  
dezer zonnen. Want gy hebt het in 't verboz-  
gen gedaan: maar ik zal deze zake doen  
booz gantsch Israëls / en booz de zonne.  
Doe zeide David tot Nathan; Ik heb ge-  
zondigt tegen den Heere: En Nathan zei-  
de tot David: De Heere heeft ook uwe  
zonde toegenomen / gy zult niet sterben.  
Nogtans / dewijl gy booz deze zake de by-  
anden des Heeren grootelyk hebt doen lag-  
teren / zal ook de zone / die u geboren is / den  
dood sterben. Doe ging Nathan na zyn  
huis; en de Heere sloeg het kind / dat de  
huysvrou van Uria David gebaard had /  
dat 't zeer krank werd. En David zocht God  
booz dat jongken: en David vastede een  
vasten / en ging in / en lag den nacht ober op de  
aarde. Doe maakten zig de Gudsken zynes  
huis op tot hem / om hem te doen opstaan  
van de aarde: maar hy wilde niet / en at geen  
bzoed met hen. En het geschiede op den ze-  
benden dag / dat het kind sterf: en Davids  
knechten beseiden hem aan te seagen / dat 't  
kind dood was: want zy zeiden; Ziet / als 't  
kind nog levendig was / spzaken wy tot hem  
maar hy hoorde na onze stem niet / hoe zullen  
wy dan tot hem zeggen / Het kind is dood?  
Want 't mogt quaad doen. Maar David zag /  
dat zyn knechten woupedden; zo merkte Da-  
vid / dat 't kind dood was: di' zei David tot  
zyn knechten; Is het kind dood? en zy zeiden:  
't is dood. Doe ston David op van de aarde /  
en wiesch / en zalste zig / en veranderde zyne  
kleeding / en ging in het huis des Heeren / en  
had aan: daar na kwam hy in zyn huis / en  
eischte [bzoed] / en zy zette hem bzoed booz /  
en hy at. Zo zeiden zyne knechten tot hem;  
Wat is dit booz een ding / dat gy gedaan  
hebt? Om beslechten kint's wil hebt gy  
gefast en geweent / maar na dat 't kind ge-  
storben is / zyt gy opgestaan / en hebt bzoed  
gegeten. En hy zeide; Als het kind nog leef-  
de / heb ik gefast en geweent / want ik zeide /  
Wie weet / de Heere zou my mogen genadig  
zyn / dat het kind levendig bleve. Maar nu is  
het dood; waarom zou ik nu vasten? Ik ik  
hem nog konnen wederhalen? Ik zal wel tot  
hem gaan / maar hy zal tot my niet weder  
komen. Daar na troostede David zyne huis-

vrouw Bath-Seba / en ging tot haar in / en  
lag by haar: En zy baarde een zone / wiens  
naam hy noemde Salomo / en de Heere had  
hem lief / En zond henen booz de hand des  
H / ophiet Bathans / en noemde zyn naam  
Abed-Nah / om des Heeren wil. Joab nu  
krigde tegen Nabba der kinderen Ammons;  
en hy nam de koninglyke stad in. Doe zond  
Joab boden tot David / en zeide; Ik heb ge-  
krijgt tegen Nabba / ook heb ik de waterstad  
ingenomen. Zo verzameld gy nu het over-  
ge des volks / en belegert de stad / en neemt ze  
in: op dat niet / zo ik de stad zoude inne-  
men / mijn naam ober haar uitgeroepen  
wordde. Doe verzamelde David al dat volk /  
en toog na Nabba: en hy krigde tegen  
haar / en nam ze in. En hy nam de kroone  
harez konings van zyn hooft af / welker  
gewigte was een talent gouds / met edel  
gesteente; en zy werd op Davids hooft [ge-  
zet:] ook woerde hy uit een zeer grooten roof  
der stad. Het volk nu / dat daar in was / boer-  
de hy uit / en leide het onder zagen / en onder  
zere doerschwagens / en onder zere bylen /  
en deed ze booz den tichel / oven boozgaan;  
En also deed hy aan alle steden der kinderen  
Ammons: daar na keerde David / en al  
het volk / weder na Jerusalem.

Het xij Capitel.

En 't geschiede daar na / also Absalom / Da-  
vids zone / een schoone zuster had / wel-  
ker naam was Chamar / dar Amnon / Da-  
vids zone / haar lief kreeg. En Amnon was  
benant tot krank worde: s toe / om zyn  
zuster Chamar's wille / want zy was eene  
maagd; zo dat het in Ammons oogen zwaar  
was / haar sers te doen. Dog Amnon had  
een vriend / wiens naam was Jonadab /  
een zoon van Simea / Davids boeder: en  
Jonadab was een zeer wys man. Die zeide  
tot hem; Waarom zyt gy van moegen tot  
moegen zo mager / gy konings zone / en zult  
gy het my niet te kennen geven? Doe zeide  
Amnon tot hem; Ik heb Chamar / myns  
boeders Absaloms zuster / lief. En Jona-  
dab zeide tot hem; Legt u op uwe leger / en  
maakt u krank: als dan uwen vader zal  
komen om u te zien / zoo zult gy tot hem  
zeggen; Dat dog mijn zuster Chamar home /  
darze

dat ze wy met bzoed spyzige / en de spyze  
booz mijn oogen toemake / op dat ik 't aan-  
zie / en van hare hand ere. Amnon dan leide  
ze / en maakte zig krank; Doe nu de koning  
quam om hem te zien / zeide Amnon tot den  
koning; Dat dog mijne zuster Chamar kom-  
me / dat zy uwer hoekskens booz mijne oo-  
gen toemake / en ik van hare hand ere. Doe  
zond David henen tot Chamar in 't huis /  
zeggende; Gaat dog henen in 't huis uwes  
boeders Ammons / en maakt hem eene spy-  
ze. En Chamar ging henen in 't huis harez  
boeders Ammons / (hy nu was nederliggen-  
de) en zy nam deeg / knecht / en maakte  
hoekskens toe booz zyne oogen / en biekt de  
hoekskens. En zy nam eene panne / en goot  
ze uit booz zyn aangezigt; maar hy tweig rde  
te eten: en Amnon zeide; Doet alle man van  
my uitgaan: en alle man ging van hem uit.  
Doe zeide Amnon tot Chamar; Bzengt de  
spyze in de kamer / dat ik van uwe hand  
ete: zo nam Chamar de hoekskens / die zy  
gemaakt hadde / en bzagt ze haren boeder  
Amnon in de kamer. Als zy ze nu tot hem  
naby bzagte / dat hy ate / zo greep hy haar /  
en zeide tot haar; Komt / ligt by my / myne  
zuster. Maar zy zeide tot hem; Niet / myn  
boeder / berkragt my niet / want also doet  
men niet in Israëls: en doet deze dwaasheid  
niet. Want ik / waar heenen zoude ik mijn  
schande bzengen? en gy / gy zoudt zyn / als een  
der dwaesen in Israëls: zo spzeekt dog nu tot  
den koning; want hy zal my van u niet ont-  
houden. Dog hy wilde na hare stemme niet  
hooren: maar sterker zijnde van zy / zo ver-  
kragtede hy haar / en lag by haar. Daar na  
hatede haar Amnon met eene zeer grooten  
haat / want den haat / daar mede hy haar  
hatede / was grooter dan de liefde / daar me-  
de hy haar had lief gehad: en Amnon zet-  
de tot haar; Maakt u op ga weg. Doe zeide  
zy tot hem; Daar zyn geen oorzaken om my  
uit te bzyven; dit quaad zoude grooter zyn  
dan het ander / dat gy by my gedaan hebt:  
maar hy wilde na haar niet hooren. En hy  
riep zyn jongen / die hem diende / en zeide;  
Dyft nu deze van my uit na buiten: en gzen  
deit de bur agter haar toe. Zy nu had eenen  
veelverwigen rok aan; Want also werden

des konings dogteren / die maagden wa-  
ren / met mantels gekleed: en zyn dienaar  
bzagt ze uit tot buiten / en grendeloe de deure  
agter haar toe. Doe nam Chamar asche  
op haar hooft / en scheurde den veelverwi-  
gen rok / die zy aan hadde: en zy leide haar  
hand op haar hooft / en ging vast heenen en  
kreet. En haar boeder Absalom zeide tot  
haar; Is u boeder Amnon by u gkneest?  
nu dan / mijn zuster / zwijs stille / hy is u boe-  
der; zet u herte met op deze zake: also bleef  
Chamar en was eenzaam in haar boeders  
Absaloms huis. Als de koning David alle  
deze dingen hoorde / zo outstak hy zeer. Dog  
Absalom spzakt niet met Amnon / nog quaad  
nog goed: maar Absalom hatede Amnon /  
ter oorzake dat hy zyne zuster Chamar ver-  
kragt had. En 't geschiede na twee volle  
jaren / dat Absalom [schaap] scheerders hat-  
te Baalhazoz / die by Ephraim is: zo nobig-  
de Absalom alle de konings zonen. En Ab-  
salom quam tot den koning / en zeide; Ziet  
nu heeft uwe knecht [schaap] scheerders dat  
dog de koning / en zyne knechten / met uwen  
knecht gaan. Maar de koning zeide tot Ab-  
salom; Niet / mijn zoon / laat ons dog niet  
alle te samen gaan / op dat wy u niet be-  
zwaerlijt zyn: en hy hield by hem aan / dog  
hy wilde niet gaan / maar zegende hem.  
Doe zeide Absalom; Zo niet / laat dog my-  
nen boeder Amnon met ons gaan: maar  
de koning zeide tot hem; Waarom zoude hy  
met u gaan? Als Absalom by hem aan hield /  
zo liet hy Amnon en alle des konings zo-  
nen met hem gaan. Absalom nu gebood zyn-  
ne jongens / zeggende; Let 'er nu op / als  
kragtde hy haar / en lag by haar. Daar na  
hatede haar Amnon met eene zeer grooten  
haat / want den haat / daar mede hy haar  
hatede / was grooter dan de liefde / daar me-  
de hy haar had lief gehad: en Amnon zet-  
de tot haar; Maakt u op ga weg. Doe zeide  
zy tot hem; Daar zyn geen oorzaken om my  
uit te bzyven; dit quaad zoude grooter zyn  
dan het ander / dat gy by my gedaan hebt:  
maar hy wilde na haar niet hooren. En hy  
riep zyn jongen / die hem diende / en zeide;  
Dyft nu deze van my uit na buiten: en gzen  
deit de bur agter haar toe. Zy nu had eenen  
veelverwigen rok aan; Want also werden

Doe



**Doe** stond de Koning op / en scheurde zijne klederen / en leide zig neher ter aarden : des geschijfs stonden alle zijne knechten met gescheurde klederen **Maar** Jonabab / de zoone **Simea** / **Dabidg** / **broeder** / **antwoorde** / en zeide : **Mijn** heere zegge niet / dat zy alle de jongelingen / des Konings zoonen / geboort hebben ; maar **Amnon** alleen is dood : want hy **Abfalom** is 'er op toegesleit van den dag af / dat hy zijne zuster **Chamar** verkracht heeft. **Zo** neem nu mijn heere de Koning de zake niet in zijn herte / denkende ; **Alle** des Konings zoonen zijn dood : want **Amnon** alleen is dood **Abfalom** nu vlugtede ; en de jonge / die de wagt hield / hief zijne oogen op / en zag toe ; ziet / daar quam beel **boog** van den weg agter hem / aan de zyde van 't gebergte. **Doe** zeide **Jonabab** tot den Koning ; **Ziet** / de zoonen des Konings komen : na 't woort uwer knecht / also 't geschied. **En** 't geschiede / als hy geindiat had te spreken / ziet / zo quamen de zoonen des Konings / en hieven hare stemmen op / en weenden : en de Koning ook / en alle zijne knechten weenden met een zeer groot geween. (**Abfalom** dan vlugtede / en toog tot **Chalmai** / den zone van **Amihur** / Koning van **Gesur** ; ) en hy draeg rouwe over zijn zone / alle die dagen. **Also** vlugtede **Abfalom** / en toog na **Gesur** : en hy was aldaar drie jaren. **Doe** verlangde [de ziele] des Konings **Dabidg** zeer om na **Abfalom** uit te trekken : want hy had zig getrooft over **Amnon** dat hy dood was.

**Hee xiv. Capittel.**  
**Als** nu **Joab** de zone van **Zeruja** / merkte / dat des Konings herte over **Abfalom** was ; **Zo** zond **Joab** heene na **Cheloa** / en nam van daar een wyze vrouwe ; en hy zeide tot haar ; **Stelt** u dog als of gy rouwe draegt / en trekt nu rouw klederen aan / en zalft u niet met olie / weest als eene vrouwe die nu veele dagen rouw gedragen heeft over eenen doden : **En** ga in tot den Koning / en spreek tot hem na dit woort : en **Joab** leide de woorden in haren mond. **En** de **Chelofische** vrouwe zeide tot den Koning / als zy op haar aangezichte ter aarde was gevallen / en haar nedergebogen had : zo zeide zy ; **Behoud** / **O** Koning **En** de Koning zeide tot haar ; **Wat** is u en zy zeide ; **Zekerlyk** / ik ben eene weduwe-vrouwe / en mijn man is gestorven. **Nu** had uwe dienstmaagd twee zoonen / en deze beide kwamen in 't veld / en daar was geen scheider tusschen hen ; zo sloeg d'een den anderen / en doot hem. **En** ziet / 't gantsche nestagt is opgestaan tegen uwe dienstmaagd / en hebben gezegd : **Greit** die hier / die zijne broeder geslagen heeft / dat wy hem voort de ziele zyns broders / dien hy dood geslagen heeft / dooden / en ook den erigenaam verdelgen : also zullen zy mine kroone / die overgevoelen is / uitbluschen op dat zy mynen man geenen naam nog overlijft laten op den aardebodem. **Doe** zeide de Koning tot deze vrouwe ; **Gaat** na u huis ; en ik zal voort u gebieden. **En** de **Chelofische** vrouwe zeide tot den Koning ; **Mijn** heer Koning / de ongerechtigheid zy op my / en op mijns vaders huis ; de Koning daar en tegen / en zijn stoel / zy onschuldig. **En** de Koning zeide ; **Spreek** iemand tegen u / zo brengt hem tot my ; en hy zal u voortaan niet meer aantasten. **En** zy zeide ; **De** Koning gedente dog aan den heere uwen God / dat de bloedwakers niet te veel worden om te verdoen / dat zy mynen zoone niet verdelgen : **doe** zeide hy ; **Zo** waaragtig als [de] heere leeft ; **Andien** 'er een van de hairen uwer zoons op der aarde zal vallen ! **Doe** zeide deze vrouwe ; **Laat** dog uwe dienstmaagd een woort tot myn heere den Koning spreken : en hy zeide ; **Spreek**. **En** de vrouwe zeide ; **Waarom** hebt gy dan al zulks tegens Gods volk gedacht ? **Want** daar uit / dat de Koning dit woort gezocht heeft / is hy als een schuldige / bewijl de Koning zynen verstorvenen niet wederhaalt. **Want** wy zullen den dood sterben / en wezen als water / dat ter aarden uitgestort zijnde / niet verzamelt word : **God** dan zal de ziele niet wegnemen / maar hy zal gedagten denken / dat hy den verstorvenen niet van zig verstore. **Nu** dan / dat ik gekomen ben / om dit zelve woort tot den Koning / mynen heere / te spreken / is / **Jom** dat 't volk my breektagtig gemaakt heeft : zo zeide uwe dienstmaagd ; **Ik** zal nu tot den Koning spreken ; misschien zal de Koning het woort zynner dienstmaagd doen. **Want** de Koning zal hooren / om zijne dienstmaagd te redden van de hand.

**Hand** des mans / die [voort heeft] my en mynen zone te zamen van Gods erve te verdelgen. **Wydere** zeide u dienstmaagd ; **Het** woort mijns heeren / des Konings / zy dog tot ruste : want gelijc een Engel Gods / also is mijn heere de Koning / om te hooren het gorte en het gracie ; en de heere uwe God zal met u zyn. **Doe** antwoorde de Koning / en zeide tot de vrouwe ; **En** verbergt nu niet voort my de zake / die ik u vragen zal ; en de vrouwe zeide ; **Mijn** heere de Koning spreekte dog. **En** de Koning zeide ; **Is** **Joabg** hand met u in alle dingen / en de vrouwe antwoorde / en zeide ; **Zo** waaragtig als [u]we ziele leeft / mijn heere Koning / indien iemand ter rechter of ter linker hand zoude konnen afluken van alles / dat mijn heere de Koning gesproken heeft ; want uwe knecht **Joab** die heeft het my geboden / en die heeft alle deze woorden in den mond uwer dienstmaagd geleid : **Dat** ik de gestalte dezer zake also omloenden zoude / zulks heeft uwe knecht **Joab** gedaan : dog mijn heere is wijs na de wijsheid van eenen Engel Gods / om te merken alles / wat op der aarden is. **Doe** zeide de Koning tot **Joab** ; **Ziet** nu / ik heb deze zake gedaan : **Zo** gaat heenen / haalt den jongeling **Abfalom** weder. **Doe** viel **Joab** op zijn aangezigt ter aarden / en boog zig / en dankte den Koning : en **Joab** zeide ; **Weden** heeft u knecht gemerkt / dat ik genade gebonden heb in uwe oogen / mijn heere Koning / om dat de Koning het woort zyns knechts gedaan heeft. **Also** maakte zy **Joab** op / en toog na **Gesur** : en hy draeg **Abfalom** te **Jerusalem**. **En** de Koning zeide ; **Dat** hy in zijn huis keere / en mijn aangezichte niet zie : **Also** keerde **Abfalom** in zijn huis / en zag des Konings aangezigt niet. **Nu** was 'er in gantsch **Israël** geen man zo schoon / als **Abfalom** / zeer te prijzen : van zijn voetsole aan tot zijn hoofschedel toe was 'er geen gebek in hem. **En** als hy zijn hoof beschoer / **Cu** geschiede het ten einde van elk jaar / dat hy het beschoer : om dat het hem te zwaar was / zo beschoer hy het : zo woeg het hair zyns hoofds twee honderd stekelen / na des Konings gewigte. **Dat** werden **Abfalom** drie zoonen geboren / en eene dogter / welker naam was **Chamar** : deze was

eene vrouwe schoon van aanzien. **Also** leef **Abfalom** twee volle jaren te **Jerusalem** / dat hy des Konings aangezigt niet zag. **Daarom** zond **Abfalom** tot **Joab** / dat hy hem tot den Koning zond / maar hy wilde niet tot hem komen : zo zond hy nog ten anderwaale / eventuel wilde hy niet komen : **Zo** zeide hy tot zijne knechten ; **Ziet** / het stuk akkers **Joabg** is aan de zyde van 't impne / en hy heeft gerste daar op ; gaat heenen / en strekt 't aan met byer : en **Abfalomg** knechten staken dat stuk akkers aan met byer. **Doe** maakte zy **Joab** op / en quam tot **Abfalom** in 't huis / en zeide tot hem ; **Waarom** hebben uwe knechten het stuk akkers / dat mijn is / met byer aangekeken ? **En** **Abfalom** zeide tot **Joab** ; **Ziet** / ik hebbe tot u gezonden / zeggende ; **Komt** herwaerts / dat ik u tot den Koning zende / om te zeggen ; **Waarom** ben ik van **Gesur** gekomen ? **het** ware my goed / dat ik nog daar ware : nu dan / laat my 't aangezigt des Konings zien ; **Is** 'er dan nog rene misdad in my / zo doode hy my. **Doe** ging **Joab** in tot den Koning / en zeide 't hem aan : **doe** riep hy **Abfalom** / en hy quam tot den Koning in / en boog zig voort hem op zijn aangezigt ter aarden / voort des Konings aangezichte : en de Koning kuste **Abfalom**. **Her xv. Capittel.**  
**En** het geschiede daar na / dat **Abfalom** zig liet bereiden wagen en paarden : en vijftig mannen lopende voort zijn aangezigt heenen. **Dat** maakte zy **Abfalom** des moorgens voort op / en stond aan de zyde van den weg der poorte : en 't geschiede / dat **Abfalom** alte man / die een geschil hadde / om tot den Koning ten gerigte te komen / tot zig riep / en zeide ; **Wat** welke stad zijt gy ? als hy dan zeide ; **Ik** knecht is uit eener der stammen **Israhelg** ; **Zo** zeide **Abfalom** tot hem ; **Ziet** / uwe zaken zijn goed en recht : maar gy hebt geen verhoorder van des Konings wege. **Dooit** zeide **Abfalom** ; **Och** / dat men my ten Richter stelde in den lande : dat alle man tot my quam / die een geschil ofte rechtzake heeft / dat ik hem recht spake ! **Het** geschiede ook / als iemand naderde om zig voort hem te buigen / zo reikte hy zijn hand uit / greep hem / en kuste hem.

hem. En na die twijfde dech Abfalom van gantsch Israël / die tot den Koning ten gerichte quamen: Also stal Abfalom het herte der mannen Israëls. Ten einde nu van veer big jaar is het geschied / dat Abfalom tot den Koning zeide: Laat my dog heeren gaan / en mijn gelofte / die ik den Heere beloof heb / te Hebzon betalen. Want ulu knecht heeft eene gelofte beloofst / als ik te Gezur in Suriën woonde / zeggende: Indien de Heere my zekerkijft weder te Jerusaleem zal bzingen / zo zal ik den Heere dienen. Doe zeide de Koning tot hem: Gaat in vrede: also maakte hy zig op / en ging na Hebzon. Abfalom nu had verkiebers / uitgezonden in alle stammen Israëls / om te zeggen: Als gy het geluit der bazuinen zult hooren: zo zult gy zeggen: Abfalom is Koning te Hebzon. En daar gingen met Abfalom van Jerusaleem tweehonderd mannen genodigt zijnde / dog gaande in haare eenbedigheid: want zy wisten [van] geen zake. Abfalom zond ook om Achitophel den Siloniter / Davids raad / uit zijne stad / mit Silo [te halen] / als hy offerhande offerde: En de verbintnisse werd sterck / en het volk quam toe / en vermeerderde by Abfalom. Doe quam daar een booschapper / tot David / zeggende: Het herte eens ydeliken in Israël [volgt] Abfalom na. Zo zeide David tot alle zijn knechten / die met hem te Jerusaleem waren; Maakt u op / en laat ons vlieden / want daar zoude vooz ons geen ontkomen zijn vooz Abfaloms aangezichte: haastet om weg te gaan / op dat hy niet misschien haare / en ons agterhale: en een quaad over ons dzybe / en deze stad sta met de scherpte des zweerts. Doe zeiden de knechten des Konings tot den Koning: Da alle / wat mijn heere den Koning verkiezen zal / ziet / [hier] zijn ulve knechten. En de Koning ging uit met zijn gantsche huis / te voet: dog de Koning liet tien bylvanden / om 't huis te bewaren. Als nu de Koning met al 't volk te voet was uitgegaan / zo bleven zy staan in een herte plaatse. En alle zijne knechten gingen aan zijne zijde heeren / ook alle de Crethi / alle de Merhi / en alle de Berhiten / zes hondert man / die van Gath te voet gekomen waren / gingen vooz des Konings aangezigt heeren;

Zo zeide de Koning tot Achai den Gethiter; Daarom zoud gy ook met ons gaan? Keerd weder / en blijft by den Koning; want gy zijt vzeemd / en ook zult gy weder vertrekken na u plaatse. Gifkeren zijt gy gekomen / en heeden zoud' ik u met ons omboeren om te gaan? zo ik dog gaan moet / waar heeren ik gaan kan: keerd weder / en bzingt ulve broederen wederom; welbadigheid en trouwe zy met u. Maar Achai antwoorde den Koning / en zeide: [Zo waaragtig als] de Heere leeft / en mijn heere de Koning leeft: In de plaatze / daar mijn heere de Koning zal zijn / het zy ten doode / het zy ten leven / daar zal u knecht voozzeker ook zijn. Doe zeide David tot Achai; Zo komt / en gaat over: also ging Achai / de Gethiter / over / en al zijn mannen / en alle de hinderkens / die met hem waren. En het gantsche land weende / met luider stem / als al het volk overging: ook ging de Koning over de becke Kidzon / en al het volk gng over / regt na den weg der woestijne. En ziet / Zabol was ook daer / en alle de Leviten met hem / dzagende de Arke des verbonts Godes / en zy zetteden de Arke Godes neder; en Abjathar klom op / tot dat al het volk uit de stad geëndigt had over te gaan. Doe zeide de Koning tot Zabol; Bzingt de Arke Gods weder in de stad: indien ik genade zal binden in des Heeren oogen / zo zal hy my wederhalen / en zal ze my laaten zien / mit gaders zijne woning. Maar indien hy also zal zagen; Ik heb geen lust tot u: ziet [hier] ben ik / hy doe my / zo als het in zijne oogen goed is. Voors zeide de Koning tot den Priester Zabol; Zijt gy niet [een] Ziender? keerd weder in de stad met vrede: ook u lieber beide zoonen / Ahimaa; / ulve zoon / en Jonathaan / Abjathars zoon / met u. Ziet / ik zal vertoeven in de vlietke velden der woestijne / tot dat 'er een woord van u-lieden come / dat men my aenzegge. Also bzingt Zabol / en Abjathar / de Arke Gods weder te Jerusaleem: en zy bleven aldaar. En David ging op dooz den oppang der oljven / oppgaande en weenende / en het hooft was hem bewonden; en hy zelf ging barvoets: ook hadden al het volk dat met hem was / een ydelijk zijn hooft bedekt en gingen op / oppgaande

en weenende. Doe gaf men David te kromen / zeggende; Achitophel is onder de groene / die zig met Abfalom hebben verbonnen; dieg zeide David; O Heere maakt dog Achitophels raad tot zotheid. En het geschied / als David tot op de hoogte quam / dat hy al daar God aanbad; ziet / doe ontmoete hem Husai / de Architer / hebbende zijnen rok gescheurd / en aarde op zijn hooft. En David zeide tot hem: Zo gy met my voozt gaat zo zult gy my tot eenen last zijn: Maar zo gy weder in de stad gaat / en tot Abfalom zegt; Ulve knecht / ik zal des Konings zijn: ik ben wel ulve vaders knecht van te booren geweest / maar nu zo zal ik ulve knecht zijn: zo zoud gy my den raad Achitophels te niet maken. En zijn niet Zabol en Abjathar / de Priesters / albaar met u? Zo zal 't geschieden / dat gy alle ding / dat gy uit des Konings huis zult hooren / den Priesteren / Zabol en Abjathar / zult te kennen geben. Ziet / haare beide zoonen zijn albaar by hen / Ahimaa; des Zabols / en Jonathaan des Abjathars: zo zult gy-lieben vooz haare hand tot my zenden alle ding / dat gy zult hooren. Also quam Husai / Davids vriend / in de stad / en Abfalom quam te Jerusaleem.

Het xvj. Capitel.

Als nu David een tweinig van de hoogte was vooztgegaan / ziet / doe ontmoete hem Ziba / Mephiboseths jonge / met een paar gezadelde ezelen / en daar op twee hondert byoden / met hondert stukken rozynen / en hondert [stukken] zomer bzingten / en zenen leberzak wijns. En de Koning zeide tot Ziba; Wat zult gy daar mede? en Ziba zeide; De ezels zijn vooz den huize des Konings / om op te ryden / en het vzoob / en de zomer bzingten om te eeten vooz de jongens en de wijn / op dat de moede in de woestijne dzyken. Doe zeide de Koning; Waar is dan de zone ulve heeren? en Ziba zeide tot den Koning; Ziet / hy blijft te Jerusaleem / want hy zeide; Heeden zal my het huis Israëls mijns vaders Koning ghy weder geben: Zo zeide de Koning tot Ziba; Ziet / het zal ulve zijn / alles wat Mephiboseth heeft / en Ziba zeide; Ik buig my neder / laat my genade binden in ulve oogen / mijn heere Koning.

Als nu de Koning David tot aan Bahurim quam; Ziet doe quam van daar een man uit / van den geslagte des huizes Sauls / wiens name was Simeel / de zone van Sera; hy ging steeds voozt / en vloekte. En hy wierp David met stenen / mit gaders alle knechten des Konings Davids; hoewel al 't volk / en al de helden aan zijn rechter / en aan zijn linkerhand waren. Also nu zeide Simeel in zijn vloeken: Gaat uit / gaat uit / gy man des bloeds / en gy Belsils mans. De Heere heeft op u dorn wederkomen al het bloed van Sauls huis / in wiens plaatse gy geregeerd heb; Nu heeft de Heere 't Koningrijk gegeven in de hand Abfaloms / ulve zoon; Ziet nu / gy zijt in u ongeluk / om dat gy een man des bloeds zijt. Doe zeide Husai / de zone van Zeruja / tot den Koning; Daarom zoude de ze doode hond mijn heere den Koning vloeken? laat my dog overgaan / en zijnen kop weg nemen. Maar de Koning zeide; Wat heb ik met u te doen / gy zonen van Zeruja? ja / laat hem vloeken; want de Heere dog tot hem gezeid heeft / vloekt David: wie zoude dan zeggen; Daarom hebt gy also gebaan? Voort zeide David tot Husai / en tot alle zijne knechten; Ziet / mijn zoone / die van mijn lube is vooztgekomen / zoekt mijn ziele: hoe veel te meer dan nu deze zoon van Achemi? laat hem gekroben / dat hy vloekte / want de Heere heeft het hem gezeid. Misschien zal de Heere myn esende aanzien: en de Heere zal my goed vergelden / voozt zijne vloek / te dezen dage. Also ging David met zijne lieden / op den weg: en Simeel ging al voozt langs de zijde des bergs tegen hem over / en vloekte / wierp met steenen van teegen over hem / en stooft met stof. En de Koning quam in / en al het volk / dat met hem was / moede zijnde: en hy verkwikte zig aldaar. Abfalom nu / en al 't volk / en de mannen Israëls / quamen te Jerusaleem / en Achitophel met hem. En 't geschied / als Husai / de Architer / Davids vriend / tot Abfalom quam / dat Husai tot Abfalom zeide; De Koning leebe / de Koning leebe. Maar Abfalom zeide tot Husai; Ik dit u welbadigheid aan ulven vriend? waarom zijt gy niet met ulv vriend getogen? En Husai



zeide tot Absalom: Meen/ maar welke de  
 Heere herkijft/en al die volk/en alle mannen  
 van Israël/dienst zal ik zijn/en bij hem zal  
 ik blijven. En ten anderen; wien zoude ik  
 dienen? zoude 't niet zijn voor het aangezicht  
 zijns zoon? geijst is ik voor het aangezicht  
 uwer vaders gebiedend heb/ also zal ik voor u  
 aangezigt zijn. Doe zeide Absalom tot Achitophel;  
 Geest onder u lieden raad/wat zullen  
 wij doen? En Achitophel zeide tot Absalom;  
 Gaat in tot de by-linden uwer vaders/  
 die hy gelaten heeft om 't huis te bewaren: zo  
 zal gantsch Israël hooren/ dat gy by u va-  
 der stinkende zijt geworden/ en de handen  
 van alle/die met u zijn/zullen gesterkt wor-  
 den. Zo spranden zy Absalom eene tente op 't  
 dak: En Absalom ging in tot de by-linden  
 zijns vaders/ voor de oogen des gantschen  
 Israëls. En in die dagen was Achitophels  
 raad/ dien hy ried/ als of men na Gods  
 woord gebraagt had: Also was alle Achito-  
 phels raad/ zo by David/ als by Absalom.  
 Het xvij. Capittel.

Voorts zeide Achitophel tot Absalom:  
 Laat my nu twaalf duizend mannen uit-  
 lezen/ dat ik mij opmaake/ en David dezen  
 nacht agter nasage. Zo zal ik over hem ko-  
 men/ daar hy moede en slap van handen is/  
 en zal hem berispsaken/ en al 't volk/ dat  
 met hem is/ zal dlingen: dan zal ik den kro-  
 ning alleen slaan. En ik zal al 't volk tot u  
 doen wederkeeren; de man/die gy zoekt/ is  
 gelokt het wederkeeren van allen; zo zal al 't  
 volk in vrede zijn. Dit woord nu was recht in  
 Absaloms ooren/ en in de oogen aller Ond-  
 sten van Israël. Dog Absalom zeide; Koep  
 dog ook Husai/ben Architer: en laat ons ho-  
 ren/wat hy ook zeyd. En als Husai tot Absa-  
 lom ingaam/zo sprak Absalom tot hem/zeg-  
 gende; Albus heeft Achitophel gesproken:  
 Zullen wy zijn woord doen? zo niet/ spreekt  
 gy. Doe zeide Husai tot Absalom: De raad/  
 die Achitophel op dit maal geraden heeft/ is  
 niet goed. Waders zeide Husai: Gy kent u  
 vader en zyne mannen/ dat zy heiden zijn/  
 dat ze bitter van gemoed zijn/als een beer/  
 die van de jonge berooft is in 't veld: daar  
 toe is u vader een krijgsman/ en zal niet ber-  
 nagten met den volke. Ziet/ nu heeft hy zig

berstellen in eene der holen/ of in eene der  
 plaatsen: En 't zal geschieden/als 'er in 't eer-  
 ste [sommige] onder hen vallen/ dat een ie-  
 der/ die 't zal hooren/ als dan zal zeggen;  
 Daar is een slag geschied onder 't volk/ dat  
 Absalom nabijgt. Zo zoude hy/wie ook een  
 dapper man is/ wiens herte is als een leeu-  
 wen hert/ 't eenemaal sinelken. want gantsch  
 Israël weet/ dat u vader een held is/ en het  
 dappere mannen zijn/ die met hem zijn.  
 Maar ik rade/ dat in aller haast tot u berza-  
 meld worde gantsch Israël/ van Dan tot  
 Ber-Seba toe/ als zand/dat aan de zee is/ in  
 menigte: en dat u persoon mede ga in den  
 strijd. Dan zullen wy tot hem komen/ in eene  
 der plaatsen/ daar hy gebonden word/ en  
 hem gemakkelijk overvallen/ geijst als de  
 dauw op den aardbodem valt: en daar zal  
 van hem/ en van alle de mannen/ die met  
 hem zijn/ ook niet een worden overgelaten.  
 En indien hy zig in eene stad zal begheven zo  
 zal gantsch Israël kroopen tot dezelfde stad  
 aanzagen/ en wy zullen ze tot in de berke  
 nedertrekken/ tot dat ook niet een steenken  
 aldaar gelovonden word. Doe zeide Absalom/  
 en alle man van Israël; De raad van Husai/  
 ben Architer is beter dan Achitophels raad:  
 Dog de Heere had het geladen/ om den goe-  
 den raad Achitophels te vernietigen/ op dat  
 de Heere het quade over Absalom bragt. En  
 Husai zeide tot Zadok/ en tot Abiathar/ de  
 Priesteren; Also en also heeft Achitophel Ab-  
 salom en de Oudsten Israëls geraden: maar  
 also en also heb ik geraden. Nu dan/ zend  
 haasteljk heenen en boodschapt David/zeg-  
 gende; Vernagt teze nacht niet in de blakke  
 velden der woestijne/ en ook gaat spoedig-  
 lik over: op dat de koning niet verlon-  
 den word/ en al 't volk/ dat met hem is. Tona-  
 than nu en Ahimaaz stonden by de fonteyne  
 Rogel; En een dienstvaagt ging henen/ en  
 zeyde het hen aan/ en zy gingen henen/ en zei-  
 den het den koning David aan: want zy  
 mogten haar niet zien laten/dat zy in de stad  
 quamen. Een jongen dan nog zag ze/en zeide  
 het Absalom aan: Dog die beide gingen ha-  
 steljk/ en quamen in eens mans huis te Ba-  
 hurim/ dewelke een put had in zijn boordhof/  
 en zy daalden daar in. De vrouwe sprezde een  
 dek-

dekfel over 't opene van den put/ en strooide  
 goet daar op: Also werd de zake niet bekend.  
 Doe nu Absaloms luertten tot de vrouwe in 't  
 huis quamen/ zeiden zy; Waar zijn Ahimaaz  
 en Jonathanden de vrouwe zeide tot hen; Zy  
 zijn over dat water-ribierken gegaan: En  
 hoe zy ze perogt en niet gebonden hadden/  
 heerden zy weder na Jerusalem. En 't ge-  
 schiede/ na dat zy weg gegaan waren: zo  
 klommen zy uit den put/ en gingen heenen  
 en boodschaptten 't den koning David: en zy  
 zeiden tot David; Maakt u-lieden op/ en  
 gaat haasteljk over 't water/want also heeft  
 Achitophel tegen u geraden. Doe maakte zig  
 David op/ en al 't volk/ dat met hem was/ en  
 zy gingen over de Jordane: Van 't moezen  
 hgt ontzak'ter niet tot een toe/ die niet over  
 de Jordane gegaan waren. Als nu Achito-  
 phel zag/ dat zijn raad niet gedaen was/ za-  
 delde hy den ezel/ en maakte zig op/ en toog  
 na zijn huis in zyne stad/ en gaf bevel aan zijn  
 huis/ en verhing zig: Also streef hy/ en werd  
 bezvaden in zijn vaders opstal. David nu  
 quam tot Mahanaim: en Absalom toog  
 over de Jordane/ hy/ en alle mannen Israëls  
 met hem. En Absalom had Amasa in Soabs  
 plaats gesteld over het heit: Amasa nu was  
 eens mans zone/ wiens naam was Jehra/de  
 Israëliet/ die ingegaan was tot Aijal/ dog-  
 ter van Mahas/ zuster van Zeruja/ Soabs  
 moeder. Israël nu en Absalom legerden hen  
 in den lande Gilead. En 't geschiede/ als Da-  
 vid te Mahanaim gekomen was/ dat Zobi/  
 de zone van Mahas/ van Gabbader kinde-  
 ren Ammons/ en Machir/ de zone Ammie's  
 van Godebat/ en Barzillai/ de Gheaditer/  
 van Rogelim/ Weddewerck/ schalen/ aarbe-  
 vaten/ tarwe/ garste/ meel/ gerooft  
 [kroon]/ boonen/ linzen/ ook gerooft. Ho-  
 ning/ boter/ schapen/ en koeijen hezen/ brag-  
 ten tot David/ en tot 't volk/ dat met hem  
 was/ om te eeten: want zy zeiden/ Dit volk  
 is hongerig/ moede/ en dorstig in de woestij-  
 ne.  
 Het xvij. Capitel.

En David monsterde 't volk/ dat met hem  
 was: En hy stelde over hen Oberste van  
 duizenden/ en Overste van honderden.  
 Voorts zond David het volk uit/ een derden-  
 deel onder de hand Soabs/ en een derden-  
 deel

onder de hand van Husai/ den zone van  
 Zeruja/ Soabs moeder/ en een derden-  
 deel onder de hand van Achai/ ben Selchiter: En  
 de koning zeide tot 't volk; Alsal ook zels  
 zekelijc niet u lieden uittrekken. Maar 't  
 volk zeide/ Gy zult niet uittrekken: want es  
 wy 't eenemaal vloten/ zo zullen 't here  
 op ons niet stellen/ ja of de hilt van ons sto-  
 ven/ zo zullen 't heri op ons niet steke/ maar  
 [oy] hi] nu als onzer tien duizend: Zo zal 't  
 nu beter zijn/ dat gy ons uit de stad ter hulpe  
 zijt. Doe zeide de koning tot hen; Ik zal  
 doen/ dat goed is in uwe oogen: Bekoning  
 nu stond aan de zyde van de poorte/ en al 't  
 volk trok uit by honderden/ en by duizende.  
 En de koning gebood Soab/ Husai/ en A-  
 chai/ zeggende; [Handelt] my zachteljk met  
 den jongeling/ met Absalom: en al 't volk  
 hoorde/ als bekoning allen de Oversten van  
 Absalom's zake gebood. Also toog 't volk uit  
 in 't veld: Israël te pemoete: en de strijd ge-  
 schiede by Ephraim woud. En 't volk Isra-  
 els/ weds aldaar voor 't aangezigt van Da-  
 vid's knechten gestagen: en aldaar geschiede te  
 dien zelven dage een groote slag/ van twintig  
 duizend. Want de strijd werd aldaar ber-  
 spzeid over al dat land: En 't woud betteerbe  
 meer van den volke/ als die 't zweerd ber-



teerde/ te dien zelven dage. Absalom nu ont-  
 moete voor 't aangezigt der knechten Da-  
 vid's: en Absalom reed op een muil/ en als de  
 muil quam onder de digte takken van een  
 groote eike/ zo werd zijn hoofd vast aan de  
 eike/ dat hy hangen bleef tusschen den hemel  
 en tusschen de aarbe/ en de muil/ die onder  
 hem was/ ging door. Als dat een man zag/  
 zo gaf hy het Soab te kinnen/ en zeide. Ziet  
 ik heb Absalom zien hangen aan een eike:  
 Doe

Doe zeide Noab tot den man/ die het hem te  
heenen gaf; Ziet dog/ gy hebt 't gezien/  
waaron dan hebt gy hem niet aldaar ter  
aarden gelaget? Alsoe 't aan mynsoud/ som u  
tien zilberlingen en een gozdel te geeben.  
Maar die man zeide tot Noab: En of ik al  
duzend zilberlingen op mijn handen mogte  
wegen/ zo zoude ik myne hand aan des kro-  
nincs zoon niet slaan: want de koning heeft  
u. Abisat/en Achai booz onze oren geboden/  
zeeggende; Hoed u/twi [gy zijt] van de jonge-  
ling/van Absalom. Of ik al valscheijyk tegen  
mijn ziel handelde/ zo zoude dog geen ding  
booz den koning verbozen worden: ook gy  
zelfs zoud 'er u van tegen over stellen. Doe  
zeide Noab; Ach zal hier by u alsoe niet vertoe-  
ven: en hy nam drie pylen/en stakze in Abi-  
soms herte/daer hy nog was leevende in het  
midde der eike. En tien jongens/ Noabs  
wapenzagers/omringden hem: en zy sloe-  
gen Absalom/en boden hem. Doe bleef Noab  
met de bazuine/en al 't volk keerde af van Is-  
raël agter na te jagen: want Noab hield 't  
volk te rug. En zy namen Absalom/en wier-  
pen hem in 't woud in een grooten kuil/en  
stelden op hem een zeer grooten steenhoop:  
en gantsch Israël blugtede/een ygelijkt na zyn  
tenten. Absalom nu had genomen/en in zyn  
leven booz zig opperigt een pylaar/ die in 't  
koningsd al is; want hy zeide/ Ik heb geen  
zoon/ om mijns naams te doen gedenken:  
En hy had dien pylaar genaamd na zyn na-  
me/daarom word hy tot op dezen dag ge-  
noemt. Absaloms hand. Doe zeide Ahimaaz/  
Zadoks zone; Laat my dog heenen lopen/en  
den koning boodschappen/ dat de Heere hem  
regt gebaan heeft/ van de hand zynner vyan-  
den. Maar Noab zeide tot hem; Gy zult de-  
zen dag geen boodschapper zyn/maar op een  
anderen dag zult gy boodschappen: dezen  
dag nu zult gy niet boodschappen/daarom  
dat des konincs zone dood is. En Noab  
zeide tot Cusch; Gaat heenen/en zeg den  
koning aan/wat gy gezien hebt: en Cusch  
hoog zig booz Noab/en liep heenen. Dog  
Ahimaaz/Zadoks zone/voer nog boozt en  
zeide tot Noab; Wat het ook zy/laat my  
dog ook den Cusch agter na loopen: en  
Noab zeide; Daarom zoud gy nu heenen

loopen/mijn zone/zo gy dog geen bequame  
boodschapper hebt? Wat 't ook zy [zeide hy]  
laat my heenen lopen; Zo zeide hy tot he n/  
Loopt heenen: en Ahimaaz liep den weg van  
't eken veld/en quam den Cusch boozhy.  
David nu zat tusschen de twee poorten: En  
de wagter ging op 't dak der poorte aan den  
muur/en hief zyne oogen op/en zag/en ziet/  
daar liep een man alleen. Zo riep de wag-  
ter/en zeide 't den koning aan: en de kro-  
ning zeide; Indien hy alleen is/zo is 't een  
boodschapper in zyn mond: en hy ging al boozt  
en naderoc. For zag de wagter een ander  
man lopende/en de wagter riep tot den  
poortier/en zeide; Ziet/daar loopt [nog]  
een man alleen: Doe zeide de koning/ Die  
is ook een boodschapper. Doortz zeide de  
wagter; Als zie den looy des eersten aan/als  
den looy van Ahimaaz/Zadoks zone: Doe  
zeide de koning/ dat is een goed man/en  
zal met eene goede boodschapper komen. Ah-  
imaaz dan riep/en zeide tot de koning/ We-  
de; en hy hoog zig booz den koning met  
zyn aangezicht ter aarden: en hy zeide; Ge-  
looft zy de Heere uw God/die de mannen/  
dewelke haar hand tegen mynen heere den  
koning ophieven/heeft overgegeven. Doe  
zeide de koning; Is 't wel met den jonge-  
ling/met Absalom? En Ahimaaz zeide/ Ik  
zag een groot rumoer/als Noab des kro-  
nings knecht/en [my] uwen knecht afzond/  
maar ik weet niet/wat. En de koning zei-  
de; Gaat om/stelt u hier: Zo ging hy om/  
en bleef staan. En ziet/Cusch quam aan: en  
Cusch zeide; Mynen heere den koning  
wordt gebodschapt/ dat u de Heere heben  
heeft regt gebaan van de hand aller der gee-  
ner/die tegen u op'tonden. Doe zeide de kro-  
ning tot Cusch; Is 't wel met den jonge-  
ling/met Absalom? en Cusch zeide; De vy-  
anden mijns heeren des konincs/en alle die  
tegen u ren quade opstaan/ moeten worden/  
als dien jongeling: Doe werd de koning zeer  
beroerd/en ging op na de opper zale der  
poorte/en weende; en in zyn gaan zeide  
also; Mijn zone Absalom/mijn zone/mi-  
zone Absalom! Och dat ik/ik/boozt u gesto-  
ven ware/Absalom mijn zone/mijn zone!

E N D E.



compl. J

